

Till
Kommunfullmäktige i
Strängnäs kommun

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR 2022

Vi av kommunfullmäktige utsedda revisorer i Strängnäs kommun har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens bolag.

Styrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till kommunfullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt kommunfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har under året granskat kommunens hantering av skyddade personuppgifter. Granskningen har visat att kommunens rutiner för hanteringen inte är helt ändamålsenliga. Vi ser allvarligt på detta och har lämnat flera rekommendationer i syfte att stärka kommunens fortsatta arbete. Vi har för avsikt att särskilt följa upp denna granskning under verksamhetsåret 2023.

Inom ramen för vår grundläggande granskning har vi under året fört dialog med valnämnden om dess arbete inför och i samband med genomförandet av valet 2022. Valnämnden har först fattat beslut om att inte tillåta förtroendevalda i kommunen att arbeta som röstmottagare. Därefter valde nämnden att riva upp beslutet, utan att förutsättningarna ändrats, och tillåta vissa förtroendevalda att arbeta som röstmottagare. Detta anser vi avviker från Valmyndighetens rekommendationer och riskerar påverka tilltron till det demokratiska systemet, samt att nämndens agerande riskerar att allvarligt inverka på allmänhetens förtroende för kommunen. Till följd av detta riktar vi kritik mot valnämnden.

Revisionen har under en följd av år noterat brister i barn- och utbildningsnämndens styrning och uppföljning, vilka löpande redovisats till nämnden tillsammans med våra rekommendationer. Vi har under 2022 genomfört en granskning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan.

Granskningens resultat visade att barn- och utbildningsnämnden inte säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete i grundskolan. Kommunen har fortsatt en låg andel elever som i slutet av årskurs nio når kunskapsmålen och därmed behörighet för nationella gymnasieprogram. Åtgärder som hittills vidtagits har inte haft tillräcklig effekt. Nämnden har inte heller efterfrågat eller tagit del av ändamålsenliga uppföljningar som visar på analys och åtgärder för de elever som inte når målen i ett eller flera ämnen. Vi konstaterar också att barn- och utbildningsnämnden inte har vidtagit ändamålsenliga åtgärder utifrån föregående års granskning där rekommendationer lämnades för att stärka arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Med anledning av ovanstående brister i nämndens styrning och interna kontroll riktar vi en anmärkning mot barn- och utbildningsnämnden för verksamhetsåret 2022.

Handwritten signatures and initials in blue ink, including the number '1'.

STRÄNGNÄS KOMMUN

Revisionen

Med utgångspunkt i ovanstående noteringar gör vi följande bedömningar:

- Vi riktar en anmärkning mot barn- och utbildningsnämnden.
- Vi bedömer sammantaget att styrelsen och nämnderna, med undantag för barn- och utbildningsnämnden, i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillräckligt sätt.
- Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Vi bedömer att styrelsens och nämndernas resultat enligt årsredovisningen, med undantag för barn- och utbildningsnämnden, i huvudsak är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som kommunfullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Vi åberopar bifogad redogörelse och bifogade rapporter.

Strängnäs den 14 april 2023

Jens Persson

Stefan Behrnetz

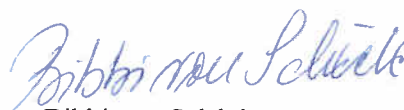
Marie Eriksson

Ebbe Ollman

Solveig Persson

Bibbi von Schéele

Bertil Stensgård

Paul Tamm

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse för 2022

Granskning av årsbokslut 2022

De sakkunnigas rapporter i olika granskningar

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna

REVISORERNAS REDOGÖRELSE FÖR ÅR 2022

1. ALLMÄNT

Vi har under året genomfört vår granskning i enlighet med kommunallagen, god revisionsssed i kommunal verksamhet samt fastställt revisionsreglemente. Ernst & Young AB (EY) har biträtt oss i årets granskningsarbete.

Förutom granskning av kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet har granskning även skett av kommunens hel- och delägda bolag via av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorer.

2. INRIKTNING OCH OMFATTNING

Målsättningen med revisionsarbetet är att främja ändamålsenlighet, effektivitet, rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Utifrån denna målsättning utarbetas revisionsplanen som ligger som grund för de granskningsinsatser som ska genomföras under året, inom såväl verksamhets- som räkenskapsrevisionen.

Revisionsarbetets tyngdpunkt ligger på fördjupade verksamhetsinriktade granskningar utifrån risk- och väsentlighetsanalysen relevanta områden. Granskningsinsatserna syftar, förutom att fungera som underlag inför revisorernas bedömning och förslag till ansvarsprövning, till att ge impulser och förslag till effektivisering av de kommunala verksamheterna och att öka ändamålsenligheten.

Granskning genomförs även av olika system och rutiner, finansiell kontroll, delårsrapport samt årsbokslut och årsredovisning. Insatserna syftar utöver att utgöra underlag vid revisorernas bedömning och förslag till ansvarsprövning, även till att främja rättvisande räkenskaper och god intern kontroll.

Som underlag för revisionsplaneringen har en övergripande risk- och väsentlighetsanalys genomförts. Utifrån denna analys har vi prioriterat olika granskningsinsatser och sammanställt dessa i en revisionsplan för 2022. Revisionsplanen förankras med kommunfullmäktiges presidium.

Projektplaner för samtliga projekt i revisionsplanen har utarbetats, innehållande bland annat bakgrund, syfte och revisionsfrågor, revisionskriterier, avgränsning, metod, bemanning och budget. Därutöver har ytterligare fördjupade granskningsprojekt genomförts, efter att revisionsplanen antogs.

3. ÅRETS RESULTAT

3.1 Grundläggande granskning

I kommunallagen anges att revisorerna årligen ska granska all verksamhet inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. I och med detta har vi genomfört granskning av styrelsens och nämndernas ansvarsutövning, det vill säga hur de styr, följer upp och kontrollerar sina verksamheter. Inom ramen för den grundläggande granskningen genomfördes dialogmöten med samtliga nämndpresidier vid ett till två tillfällen under året, inför avgivande av revisionsberättelsen.

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "M", "E", "S", "K", and "S", along with a circled number "1".

STRÄNGNÄS KOMMUN

Revisionen

Inom ramen för den grundläggande granskningen har även utvalda granskningar genomförda 2020 följts upp. Under 2022 har följande granskningar följts upp:

- Granskning av intern kontroll i lönehanteringsprocessen
- Granskning av förebyggande insatser för barn och ungdomar i socialtjänsten
- Granskning av kommunens framförhållning och planering av underhåll av VA-nätet samt VA-investeringsanalys

I ovanstående granskningar har totalt 22 rekommendationer lämnats till kommunstyrelsen och de olika nämnderna. Av dessa bedöms åtta vara åtgärdade, nio bedöms vara delvis åtgärdade och fem ej åtgärdade.

3.2 Granskning av hemtjänsten

Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämnden har säkerställt att hemtjänst för äldre bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Den sammanfattande bedömningen är att socialnämnden i huvudsak säkerställt att det finns riktlinjer, rutiner och tillhörande system för hur styrning, ledning och uppföljning ska fungera i samtliga led. Socialnämndens mål bryts ned till indikatorer och aktiviteter på verksamhetsnivå. Vidare finns ett kvalitetsledningssystem och riktlinje för kvalitetsarbetet som anger hur kvaliteten i verksamheten ska säkras. Socialnämnden utarbetar årligen en plan för uppföljning av hemtjänstutförarna. Socialkontoret följer upp utförarna systematiskt utifrån de krav som specificeras i förfrågningsunderlaget. Uppföljningar och kontroller ligger till grund för prioriterade utvecklingsområden nästkommande år. Vidare är bedömningen att socialnämnden tar del av relevanta underlag för att kunna styra och leda hemtjänstverksamheten. Det finns således en stringens i styrningskedjan.

I granskningen rekommenderas socialnämnden att:

- Fortsätta det arbete som initierats för att förbättra personalkontinuiteten och säkerställa att antalet personal som en brukare möter minskar
- Säkerställa att timvikarier innehar rätt kompetens och får ta del av viktig information

3.3 Granskning av verkställighet av fullmäktiges beslut

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer att fullmäktiges beslut verkställs samt om det finns ett ändamålsenligt system för åiterrapportering av genomförda uppdrag samt avvikelser från dessa.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen i allt väsentligt säkerställer att fullmäktiges beslut verkställs samt att det delvis finns ett ändamålsenligt system för åiterrapportering av genomförda uppdrag samt avvikelser. Bedömningen baserades på att den övergripande ansvarsfördelningen är tydlig och utgår från reglementen. I granskningen framgår att processen på tjänstemannanivå är tydlig men inte formaliserad vad avser dokumentation av roller och ansvarsområden. Det saknas tydliga rutiner för åtgärder i de fall där avvikelser från beslut har identifierats.

I granskningen rekommenderas kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att det finns tydliga och dokumenterade rutiner samt roll- och ansvarsfördelning för beredning, verkställande och åiterrapportering av fullmäktigebeslut
- Säkerställa att det finns en ändamålsenlig hantering av avvikelser från fullmäktigebeslut

KOG BS
11/08/22
P
S

3.4 Granskning av kommunens hantering av skyddade personuppgifter

Syftet med granskningen var att bedöma hur kommunen säkerställer att uppgifter som rör personer med skyddade personuppgifter inte röjs till obehöriga.

Det sammanfattande bedömningen är att det finns verksamhetsspecifika riktlinjer, rutiner och anvisningar för hanteringen av personer med skyddade personuppgifter. I granskningen noteras ett behov av utförligare kommunövergripande och verksamhetsspecifika beskrivningar baserat på inventerade riskmoment. Det framkommer risker av allmän karaktär som gäller hela kommunen, däribland extern och intern kommunikation med myndigheter och privatpersoner. Det finns även brister i avvikelshanteringen, i informationsspridning av riktlinjer, rutiner och anvisningar till medarbetare samt ett behov av tydligare rutiner för hantering av anställdas situation.

Risken för röjning av skyddade personuppgifter har inte bedömts och värderats utifrån risk- och konsekvensanalys varför kommunstyrelsen eller granskade nämnder därmed inte genomfört relevanta kontrollåtgärder. Vidare konstateras att styrelse och nämnder inte följer upp och kontrollerar att rutinerna efterlevs. Det saknas aggregering eller systematisering av avvikelser för att åtgärda brister kopplade till hanteringen av skyddade personuppgifter.

I granskningen rekommenderas kommunstyrelsen, socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden att:

- Upprätta risk- och konsekvensanalys avseende hantering av skyddade personuppgifter och inkludera i internkontrollplanen
- Genomföra obligatoriska utbildningar för samtliga medarbetare och förtroendevalda med utgångspunkt i tillämpning av styrande dokument
- Säkerställa en strukturerad uppföljning av tillämpning av styrande dokument
- Genomföra återkommande penetrationstester av hanteringen av skyddade personuppgifter
- Stärka avvikelshanteringen och uppföljningen avseende skyddade personuppgifter

I granskningen rekommenderas kommunstyrelsen att:

- Upprätta en kommunövergripande riktlinje samt ett specifikt styrdokument avseende medarbetare med skyddade personuppgifter

3.5 Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan

Syftet med granskningen var att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan.

Den sammanfattande bedömningen är att barn- och utbildningsnämnden inte säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan. Det konstateras att det delvis sker ett arbete med att utveckla det systematiska kvalitetsarbete och olika faktorer som identifierats i arbetet med att öka måluppfyllelsen i kommunens kommunala skolor. Vidare bedöms att nämnden under de senaste åren har påbörjat ett arbete men att de åtgärder som vidtagits hittills inte har haft en tillräcklig effekt på elevernas måluppfyllelse i betydelsen att det är en låg andel elever som är behöriga till nationella gymnasieprogram. Nämnden bedöms behöva ta del av en utvecklad redovisning och analys där nämnden själv kan identifiera relevanta jämförelser eller på annat sätt utveckla uppföljningen för att få en djupare bild av resultatet i de kommunala grundskolorna.

I granskningen rekommenderas barn- och utbildningsnämnden att:

BS 1P eop
100 3 90
SS

STRÄNGNÄS KOMMUN

Revisionen

- Följa upp konsekvenser av resursfördelningsmodellen (inklusive SALSA-tillägg och tilläggsbelopp) med fokus på att säkerställa att resurser fördelas utifrån barn och elevers förutsättningar och behov samt att alla skolor har tillräckliga resurser för att ge alla elever särskilt stöd enligt skollagens krav
- Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet utveckla redovisning och analys av kunskapsresultatet samt besluta om insatser för att öka måluppfyllelsen
- Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet genomföra analyser över vilken effekt extra anpassningar och särskilt stöd har på elevernas måluppfyllelse
- Säkerställa att utredningar av skolfrånvaro genomförs skyndsamt och rapporteras till huvudmannen (även då frånvaro understiger 30 procent) samt att åtgärder sätts in och följs upp

3.6 Gemensam granskning av samverkan kring utskrivningsklara patienter

Revisorerna i Region Sörmland, Eskilstuna kommun, Flens kommun, Gnesta kommun, Katrineholms kommun, Nyköpings kommun, Oxelösunds kommun, Strängnäs kommun, Trosa kommun samt Vingåkers kommun har gemensamt låtit genomföra en granskning med syftet att bedöma om regionstyrelsen och respektive nämnd med ansvar för social omsorg i kommunerna säkerställer en ändamålsenlig process för samverkan kring utskrivningsklara patienter så att en god vård och social omsorg av god kvalitet främjas. I Strängnäs kommun ansvarar socialnämnden för social omsorg.

Sammanfattningsvis visar granskningen att samverkan sker, men att den inte sker i den form som parterna kommit överens om. Rutinerna är inte förankrade hos alla medarbetare, kommunikation hanteras genom andra kanaler och patienten är inte involverad i enlighet med lagens intentioner. Det finns många olika orsaker bakom detta och bedömningen utifrån genomförd granskning är ingen enskild aktör kan hållas ansvarig. Samtliga kan vidta åtgärder för att bidra till en förbättrad utskrivningsprocess.

I granskningen rekommenderas respektive ansvarig nämnd (socialnämnden i Strängnäs) att:

- Säkerställa att medarbetarna tar initiativ till samordnad individuell planering, när behov finns, om sjukhuset eller vårdcentralen inte tar sitt kallelseansvar
- Säkerställa att kommunikationen mellan biståndshandläggare och samtliga involverade utförare av insatser fungerar väl, med avseende på exempelvis framförhållning och utförarnas behov av information
- Utveckla rapporteringen av avvikelser till regionen, och återkopplar på avvikelserapporter från regionen
- Följa upp återinläggningar av patienter för att bevaka att de kommunala insatserna i samband med hemgång sker på ett tryggt och säkert sätt

3.7 Granskning av delårsbokslut 2022

Revisorerna har inom ramen för granskningen haft att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat.

I granskningen konstateras att delårsrapporten ger en tillräcklig bild av den verksamhet som har bedrivits inom nämnder och förvaltningar under perioden. På en övergripande nivå bedöms resultatet i delårsrapporten i allt väsentligt vara i överensstämmelse med fullmäktiges övergripande mål. Vidare konstateras att begreppet *god ekonomisk hushållning* analyseras på ett ändamålsenligt sätt. Vad gäller redovisningen i delårsrapporten rörande verksamhetsmålen

Handwritten notes and signatures in blue ink, including the name "BUSPEO" and other illegible marks.

STRÄNGNÄS KOMMUN

Revisionen

konstateras att det finns otydligheter när det gäller vad som ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelse.

I granskningsrapporten lämnas följande rekommendationer till kommunen inför kommande års upprättande av delårsrapport:

- Arbeta för att få rapporten mer överskådlig
- Hantera väsentliga periodiseringar av bidrag
- Tydligare presentera vad som ligger till grund för bedömningen av målen och deras uppfyllelse

3.8 Granskning av årsredovisning 2022

Syftet med granskningen var att bedöma om årsredovisningen är upprättad enligt lag och god redovisningssed samt om resultaten är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Inga väsentliga avvikelser identifierades i granskningen.

Den sammanfattande bedömning var:

- Att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt gällande regelverk
- Att inga väsentliga avvikelser från god redovisningssed föreligger vad gäller årsredovisningens bild av verksamhetens ekonomiska resultat, budgetutfall, finansiering och ekonomiska ställning
- Att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar
- Att utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv
- Att utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv

Strängnäs den 14 april 2023

Jens Persson

Marie Eriksson

Solveig Persson

Bertil Stensgård

Stefan Behrnetz

Ebbe Ollman

Bibbi von Schéele

Paul Tamm

Strängnäs kommun

Granskning av årsredovisning 2022

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund.....	3
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning.....	3
2.3. Genomförande	4
3. Granskningsresultat	5
3.1. Förvaltningsberättelse	5
3.2. Räkenskaper	8

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Strängnäs kommun granskat årsredovisningen för 2022. Uppdraget utgör en obligatorisk del av den årliga granskningen.

Syftet med granskningen är att bedöma om årsredovisningen är upprättad enligt lag och god redovisningssed samt om resultaten är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Vår sammanfattande bedömning är:

- ▶ Att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt gällande regelverk.
- ▶ Att inga väsentliga avvikelser från god redovisningssed föreligger vad gäller årsredovisningens bild av verksamhetens ekonomiska resultat, budgetutfall, finansiering och ekonomiska ställning.
- ▶ Att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.
- ▶ Att utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv.
- ▶ Att utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv. Undantaget från detta är barn- och utbildningsnämnden som vi bedömer inte når uppsatta mål.

Viktigare iakttagelser som gjorts under granskningen är:

- ▶ Kommunstyrelsens bedömning är att omfattning på avtal som kan klassificeras som finansiell leasing inte är av sådan omfattning att RKR's rekommendation R5 inte behöver tillämpas. I vår granskning har vi inte noterat något som indikerar en annan bedömning.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi:

- ▶ Med utgångspunkt från de speciella och särskilda omständigheter som förelegat under verksamhetsåret 2022 rekommenderar vi kommunstyrelsen och nämnderna att fortsätta fokusera på en aktiv och effektiv verksamhets- och ekonomistyrning. Detta för att skapa förutsättningar för en verksamhet och ekonomi i fortsatt balans.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I Lag om kommunal redovisning (LKBR) regleras externredovisningen för kommuner och regioner. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Revisionsobjekt är Strängnäs kommun som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning ska den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Revisorerna har bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12 kap. 2 §) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet, vilket sker inom ramen för revisionsberättelsen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Är årsredovisningen upprättad enligt gällande regelverk (LKBR och RKR)?
- ▶ Finns väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner vad gäller årsredovisningens beskrivningar av verksamhetens ekonomiska resultat, budgetutfall, finansiering och ekonomiska ställning?
- ▶ Är förvaltningsberättelsen förenlig med årsredovisningens övriga delar?
- ▶ Efterlever kommunen kommunallagens krav på en ekonomi i balans?
- ▶ Är utfallen helt förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett finansiellt perspektiv?
- ▶ Är utfallen helt förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i ett verksamhetsperspektiv?

Granskningen innebär en bedömning av om årsredovisningens innehåll motsvarar normgivning och att de redovisade utfallen är förenliga med kommunallagen och kommunens egna styrdokument. Kriterierna bedömningarna hämta från:

- ▶ Kommunallagen (KL)
- ▶ Lagom om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ▶ Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR)
- ▶ Riktlinjer för god ekonomisk hushållning
- ▶ Fullmäktiges budget

2.3. Genomförande

Granskningen omfattar:

- ▶ Förvaltningsberättelsen
- ▶ Resultaträkning
- ▶ Balansräkning
- ▶ Kassaflödesanalys
- ▶ Sammanställd redovisning
- ▶ Drift- och investeringsredovisning
- ▶ Noter

Granskningen har utförts enligt god revisionsred för kommuner och regioner.

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Fel i räkenskaper betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har påbörjats innan årsredovisningen slutligt fastställts. Iakttagelser som gjorts under granskningen har löpande kommunicerats och helt/delvis beaktats av kommunens ekonomiavdelning.

2.3.1. Begränsningar i granskningen

Granskningen av årsredovisningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar även bedömning av kommunens ekonomiska ställning och utveckling. Vi har även granskat att eventuell ny lagstiftning eller nya redovisningsprinciper beaktats. Granskningen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag.

Alla belopp är angivna i miljoner kronor (mkr) om inte annat anges. I förekommande fall anges motsvarande siffra för 2021, vilken då redovisas inom parentes.

3. Granskningsresultat

3.1. Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska i och med införandet av LKBR och RKR R15 Förvaltningsberättelse ha följande underrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Om inte annat anges i R15 ska under varje huvudrubrik upplysningar lämnas om såväl kommunen som juridisk person och som koncern.

Bedömning: Vi bedömer att förvaltningsberättelsens disposition i allt väsentligt ligger i linje med LKBR och RKR R15.

3.1.1. Översikt över verksamhetens utveckling

I avsnittet redogör kommunen för utvecklingen under året. Jämförelsetal avseende bland annat resultat, soliditet och investeringar görs. Total redovisas sex nyckeltal. De väsentliga förändringar som skett jämfört med tidigare år kommenteras. Bland annat anges skälet till det högre resultatet och den stärkta soliditeten. Det är positivt att kommunen också här lyfter utmaningar, som t.ex. arbetet med gymnasiebehörighet för elever i den kommunala skolan.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av verksamhetens utveckling är tillräcklig och i linje med RKR R15.

3.1.2. Den kommunala koncernen

I avsnittet redovisar kommunen i ett organisationsschema den kommunala organisationen, inklusive de kommunala bolagen där Strängnäs kommun är hel- eller delägare. En kortfattad beskrivande text görs avseende inom vilka områden privata utförare finns. Hänvisning görs till bilaga där det redogörs mer i detalj vad respektive nämnd har för ansvar och i vilken utsträckning respektive nämnd nyttjar privata utförare för att utföra kommunal verksamhet. Det görs ingen redovisning av vilka andra organisationer kommunen har samarbete med.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av den kommunala koncernen i allt väsentligt är tillräcklig, där den huvudsakliga beskrivningen görs i form av ett tydligt organisationsschema över kommunkoncernen. Det saknas dock en tydlig redovisning över vilka privata utförare kommunen nyttjar samt med vilka andra organisationer kommunen har upparbetade samarbeten.

3.1.3. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I avsnittet beskrivs i löptext och med stöd i tabeller och diagram viktiga förhållanden. Den stigande inflationen och det förändrade ränteläget och hur det påverkat kommunen lyfts. Trots kostnadsökningarna redovisar kommunkoncernen ett starkt resultat, vilket framför allt beror på försäljningen av kraftvärmeverket samt att skatteintäkterna har ökat kraftigt under året. I avsnittet kommenteras också bland annat arbetslösheten, utmaningar med kompetensförsörjning, befolkningsutvecklingen samt statistik över antalet färdigställda nya bostäder i kommunen. Upplysningar lämnas också om hanteringen av kommunens finansiella risker samt pensionsförpliktelser. Det är i tabellen avseende pensionsförpliktelser otydligt om redovisningen rör kommunen eller hela kommunkoncernen.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningarna i avsnittet är tillräckliga och i allt väsentligt i enlighet med RKR R15. Vi rekommenderar kommunen att till nästa år tydliggöra om redovisningen av pensionsförpliktelserna avser kommunen eller kommunkoncernen.

3.1.4. Händelser av väsentlig betydelse

I avsnittet redogörs för händelser av väsentliga betydelse för respektive nämnd och kommunalt bolag. Några exempel på vad som tas upp är förseningar av färdigställande av LSS-boende, ny struktur för ökat samarbete inom kommunkoncernen avseende samhällsbyggnadsfrågor, fortsatt byggnation av sim- och idrottshall vid Larslunda, genomförandet av valet hösten 2022, påverkan av kriget i Ukraina etc. Bland de kommunala bolagen är försäljningen av kraftvärmeverket den största händelsen som tas upp.

Bedömning: Vi bedömer att redovisningen av händelser av väsentlig betydelse ligger i linje med rekommendationerna i RKR R15. Det är positivt att redovisningen görs uppdelat per nämnd och bolag, vilket skapar en god översikt över den kommunala koncernen.

3.1.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I avsnittet *Styrning och uppföljning* presenteras övergripande kommunens styrmodell. Löptexten i avsnittet som beskriver styrmodellen är kompletterad med en informativ bild. Kopplingar görs också till det övergripande målet avseende god ekonomisk hushållning. En översiktlig beskrivning görs av centrala styrdokument och det konstateras att den politiska styrning baseras på tillit till att tjänstepersonerna som arbetar i kommunkoncernen bäst vet hur målen uppnås.

Ett särskilt stycke finns avseende hur kommunen arbetar med intern kontroll. Det konstateras bland annat att ett mindre antal avvikelser efter genomförda internkontrollinsatser har konstaterats under året, och att dessa har eller kommer att åtgärdas. Systemet för intern kontroll har utvärderats, och det konstateras att vissa nämnder behöver utveckla sina rutiner för arbetet med interna kontroll.

I ett avslutande stycke redogörs övergripande för hur systemet med uppföljning och återrapportering ser ut.

Bedömning: Vi bedömer att avsnittet i allt väsentligt innehåller information i enlighet med RKR R15. Vi rekommenderar dock kommunen att framgent mer omfattande redovisa utvärderingen av intern kontroll samt analysen av densamma. Detta skulle ge en tydligare bild av hur systemet fungerar.

Vi bedömer dock att brister finns i barn- och utbildningsnämndens styrning och uppföljning där revisionen under flera år identifierat brister.

3.1.6. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I avsnittet anges att kommunen definierar god ekonomisk hushållning som en sammanvägd bedömning av verksamhetsresultat och insatta resurser. I avsnittet görs en bedömning av kommunkoncernens övergripande målpuppfyllelse per mål. Av de fem övergripande målen bedöms två vara gula och tre gröna. I anslutning till bedömningen anges också en trend. Trenden för de gröna målen anges samtliga vara stabila, medan trenden för de gula målen anges vara ökande. Vad *stabil* respektive *ökande* innebär anges inte. Dock anges att bedömningen för respektive övergripande mål baseras på nämndernas målarbete och resultat. För att ta del av mer information om genomförda aktiviteter och resultat hänvisas i årsredovisningen till nämndernas och bolagens årsrapportering.

Det görs vidare en redovisning och analys av koncernens ekonomiska ställning, där avstamp tas i kommunens respektive bolagens resultat och resultatutveckling. Nämnderna redovisar tillsammans ett överskott mot budget på 23,8 mnkr.

En redovisning görs också i tabellform avseende kommunens intäkter och kostnader under de senaste fem åren. Såväl nettoinvesteringar som självfinansieringsgraden för de senaste fem åren redovisas i olika diagram.

Avslutningsvis innehåller avsnittet en analys och bedömning av om god ekonomisk hushållning har uppnåtts för året eller inte, där det konstateras att kommunens resultat enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning blev 182,5 mnkr. Resultatet motsvarar 7,2% av skatteintäkter och generella statsbidrag, och överstiger därmed målet om 2%. Soliditeten uppgår till 35,8%, vilket ska jämföras med budgeterad soliditet på 23%. Utifrån den helhetsbedömning som görs av verksamhetsresultat, finansiella nyckeltal och styrningen av verksamhet och ekonomi görs bedömningen att kommunen sammantaget uppnår en god ekonomisk hushållning för helåret 2022.

Bedömning: Vi bedömer att utvärderingen av god ekonomisk hushållning utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer är tillräcklig och ligger i linje med RKR R15. Vi har i vår granskning inte funnit några omständigheter som innebär att vi inte anser att kommunstyrelsens bedömning av god ekonomisk hushållning är korrekt.

3.1.7. Balanskravet

Balanskravsresultatet redovisas i ett eget avsnitt, genom en beräkning uppställd i enlighet med RKR:s rekommendationer. Årets balanskravsresultat är 173,4 mnkr.

Bedömning: Kommunen har uppfyllt lagens krav på balans. Balanskravsutredningen redovisas i enlighet med RKR:s rekommendationer. Vid analys av balanskravsresultatet ska det tas i beaktande att verksamhetsåret 2022 inneburit särskilda omständigheter på grund av situationen i Ukraina. Detta gäller dock hela kommunsektorn.

3.1.8. Väsentliga personalförhållanden

I avsnittet presenteras bland annat statistik avseende sjukfrånvaro, personalomsättning och sysselsättningsgrad bland de kommunalt anställda. Det anges inledningsvis att statistiken

omfattar kommunen samt fastighetsbolaget och bostadsbolaget. Det framgår inte varför SEVAB-bolagen inte omfattas av statistiken. Sett till koncernen (minus SEVAB-bolagen) låg sjukfrånvaron under 2022 på 8,5%. För kvinnor var den 9,0% och för män 6,3%. Sjukfrånvaron har minskat jämfört med både 2020 och 2021. Personalomsättningen har på totalen ökat jämfört med 2021, där resultatet för 2022 var 12,9% och för 2021 var resultatet 10,7%. Antalet heltidsanställda respektive deltidsanställda var 2022 totalt 2016 respektive 353 personer. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat med en procentenhet sedan 2021, från 95% till 96%.

Bedömning: Enligt vår bedömning är redovisningen av väsentliga personalförhållanden ändamålsenlig och i enlighet med RKR R15. En förbättringsåtgärd till nästa år är att säkerställa att statistiken omfattar hela den kommunala koncernen och inte bara delar.

3.1.9. Förväntad utveckling

I avsnittet redogör kommunen för kommunens och koncernens förväntade utveckling. Det är framför allt den demografiska utvecklingen som lyfts. Den ökande befolkningen i kommunen ökar behovet av kommunal service, ger ökade kostnader och skapar behov av fler investeringar. Det fastslås att de demografiskt betingade kostnaderna för verksamheten växer snabbare än intäkterna för samma personer.

Andra områden som lyfts i avsnittet rör stigande priser på energi och livsmedel samt högre räntekostnader. Detta påverkar kommunen och det konstateras att ekonomi- och verksamhetsstyrningen behöver vara effektiv och långsiktig.

Utmaningar med kompetensförsörjningen lyfts, där det konstateras att om utvecklingen fortsätter med svårigheter att rekrytera kan det komma att påverka kommunens möjligheter att utföra sina uppgifter på bästas sätt, vilket i sin tur kommer påverka måluppfyllelsen.

Avslutningsvis konstateras också att kraffttag krävs för att nå kommunens klimatmål och inte överskrida den lokala koldioxidbudgeten. Inom detta områden har ännu inte kommunens arbete givit tillräcklig effekt.

Bedömning: Vi bedömer att beskrivningen av kommunens förväntade utveckling är tillräcklig och i enlighet med rekommendationerna i RKR R15.

3.2. Räkenskaper

3.2.1. Årets resultatutfall

Kommunen redovisar ett resultat om 189,5 MSEK i jämförelse med 189,4 MSEK föregående år. Balanskravsresultatet uppgår till 173,4 MSEK efter realiserade vinster och förluster i värdepapper om 8,9 MSEK reservering av medel till resultatutjämningsreserven med -25 MSEK.

3.2.2. Resultaträkning och balansräkning

(tkr)	Not	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Verksamhetens intäkter	3	861 257	939 328	416 020	385 921
Verksamhetens kostnader	4	-2 976 322	-2 789 702	-2 677 061	-2 493 362
Avskrivningar	5	-177 957	-221 161	-77 928	-77 651
Verksamhetens nettokostnader		-2 293 022	-2 071 535	-2 338 970	-2 185 092
Skatteintäkter	6	2 043 477	1 897 018	2 043 477	1 897 018
Generella statsbidrag och utjämning	7	481 857	464 614	481 857	464 614
Delsumma skatteintäkter		2 525 335	2 361 632	2 525 335	2 361 632
Verksamhetens resultat		232 313	290 097	186 365	176 541
Finansiella intäkter	8	957 321	3 103	66 772	53 792
Finansiella kostnader	9	-66 433	-47 469	-63 636	-40 950
Delsumma finansnetto		890 887	-44 366	3 135	12 842
Resultat efter finansiella poster		1 123 200	245 731	189 501	189 382
Extraordinära poster	10	0	0	0	0
Resultat	11	1 123 200	245 731	189 501	189 382

Anledning till det förbättrade resultatet jämfört med budget är högre skatteintäkter. Bidragande orsak till högre skatteintäkter är främst förbättrad konjunkturprognos samt befolkningsökning.

Vår bedömning

Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både intäkter och kostnader är det vår bedömning att kommunens resultaträkning inte omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner eller fel i väsentlig omfattning.

Balansräkning

Balansräkningen har granskats utifrån följsamhet till Lagen om kommunal bokföring och redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt i enlighet med god redovisningssed för kommunal verksamhet. Vidare har respektive balanspost avstämts mot bokslutsdokumentation och underbilagor. Genom stickprovskontroller och avstämning mot sidoordnade system har kontroll genomförts att poster värderats och periodiserats på ett korrekt sätt.

Strängnäs kommuns balansräkning 2022				
TILLGÅNGAR (MSEK)	2022- 12-31	2021- 12-31	Förändring	Kommentar
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	9	3	6	Posten har ökat till följd av främst nytt ekonomisystem.
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	999	931	68	Materiella anläggningstillgångar har främst ökat till följd av fortsatta investeringar i anläggningar.
Maskiner och inventarier	99	93	6	Maskiner och inventarier har ökat något till följd av anskaffningar av maskiner, inventarier, bilar.

Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar	162	162	0	Avser främst andelar i dotterbolag, Kommuninvest ekonomiska förening samt bostadsrättsföreningar. Inga väsentliga nyanskaffningar eller nedskrivningsbehov har identifierats under 2022.
Långfristiga fordringar	2 421	2 306	64	Ökning av långfristiga fordringar beror på ökad fordran på koncernföretag.
Summa anläggningstillgångar	3 690	3 495	195	
Bidrag till infrastruktur	25	27	-2	Avser medfinansiering Citybanan, år 2013 och denna ska upplösas under 25 år. Upplösning har skett enligt plan under år 2022.
Omsättningstillgångar				
Exploateringsstillgångar	83	65	18	Exploateringsinkomster uppgår till 12,1 mkr och avser Stavlund, Västerport, Larslunda Idrottsområde samt infart till Mariefred. 16,7 mkr har resultatförts under 2022 och hänförs främst till Stavlund (10,6 mkr). På balanskontot redovisas således nettoeffekten av årets transaktioner.
Förråd, mm	0	2	-2	Lagret avsåg skyddsutrustning hänförligt till pandemin, vilket inte finns kvar i år.
Kortfristiga fordringar	358	692	-334	Förändringen av kortfristiga fordringar är främst hänförlig till att fordringar gentemot koncernbolag där utlåningen till SEVAB ökade under förra året pga. en kortfristig utlåning. Förändring i övrigt kan förklaras av normala fluktuationer över året.
Kortfristiga placeringar	493	250	243	Bankmedel har under året placerats i fonder till ett belopp om 250 mkr, värdering har skett till verkligt värde i delårsbokslutet i enlighet med RKR's rekommendation.
Kassa och bank	352	255	97	Bankmedel utgörs främst av koncernkonto och granskas helt mot externa engagemangsbesked.
Summa omsättningstillgångar	1 286	1 264	22	
SUMMA TILLGÅNGAR	5 001	4 786	215	

Strängnäs kommuns balansräkning 2022				
EGET KAPITAL OCH SKULDER (mkr)	2022-12-31	2021-12-31	Förändring	Kommentar
Eget kapital				
Ingående eget kapital	1 322	1 133	189	
Årets resultat	190	189	1	
Summa Eget Kapital	1 512	1 322	190	Förändringen av eget kapital är hänförligt till årets redovisade resultat. Inga övriga förändringar av eget kapital har skett under 2022.
Avsättningar och liknande förpliktelser				
Avsättningar för pensioner	337	320	17	Samtliga pensionsavsättningar bygger på externa underlag från Skandia. Kommunen bokar enligt erhållna underlag. Det bör noteras att kommunens inte fullt

				ut redovisar sitt pensionsåtagande i enlighet god redovisningssed, vilket även framgår av årsredovisningen. Detta då extra avsättningar under åren 2004-2008 inte redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen.
Summa avsättningar	337	320	17	
Långfristiga skulder				
Långfristiga skulder	2 691	2 521	171	Långfristiga skulder utgörs huvudsakligen av skuld till kreditinstitut samt exploateringsbidrag. Ökning mot föregående år hänförs till både ökad skuld till kreditinstitut.
Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder	461	623	-162	Större poster avseende kortfristiga skulder utgörs av leverantörsskulder, kortfristig del av långfristig skuld, övriga kortfristiga skulder, interimsskulder inklusive semesterlöneskuld samt skuld till SBAB och SFAB. Förändringen mot årsbokslutet förklaras främst av kortfristig del av långfristig skuld om 175 mkr vilket förekom förra året och som inte förekommer i år. Det kortfristiga lånet togs i samband med att ett kortfristigt lån ställdes ut till koncernföretag.
Summa skulder	3 152	3 144	9	
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	5 001	4 786	215	

Vår bedömning

Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både tillgångar och skulder är det vår bedömning att kommunens balansräkning inte omfattar några väsentliga avsteg från god redovisningssed i kommuner, eller fel i väsentlig omfattning.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

3.2.4. Sammanställda räkenskaper

Strängnäs kommun upprättar en sammanställd redovisning (koncernredovisning) för företag där kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande. I koncernredovisningen ingår således hel- eller delägda företag där ägarandelen uppgår till minst 20 procent av röster och kapital.

Den sammanställda redovisningen omfattar resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Vi har granskat gjorda koncernelimineringar stickprovsvis samt analyserat förändringen mellan ingående och utgående eget kapital.

Då kommunens innehav av aktier och andelar i dotterbolag finns i moderbolaget Strängnäs kommunkoncern AB är det således dess koncernredovisning som konsolideras med kommunen. Vid konsolidering mellan bolagskoncernen och kommunen kan det noteras att anpassningar från K3 till LKBR samt RKR's rekommendationer inte gjorts fullt ut. Detta rör anpassningar avseende erhållna investeringsbidrag i bolagen.

Vår bedömning

Vi bedömer att de sammanställda räkenskaperna i allt väsentligt är upprättade i enlighet med LKBR och RKR R16 och ger en rättvisande bild av verksamheten och den ekonomiska ställningen för Strängnäs kommun och dess koncern per den 31 december 2022. Vid granskningen har inga fel av väsentlig karaktär identifierats. Dock har vissa avsteg från god redovisningssed noterats.

3.2.5. Noter

Vi har granskat de notupplysningar som lämnas med fokus på att fullständiga upplysningar lämnas, att notupplysningarna hänger samman med ovanstående räkningar och att dessa korrekt avspeglar de underliggande räkenskaperna.

Vår bedömning

Vår bedömning är att det i årsredovisningen finns noter i tillräcklig omfattning.

3.2.6. Driftredovisning

Driftredovisning, mkr	2022				
	Intäkter	Kostnader	Utfall	Budget	Avvikelse
Kommunfullmäktige	1,1	-8,4	-7,4	-8,9	1,5
Kommunstyrelsen	46,4	-223,1	-176,7	-193,9	17,2
Teknik- och fritidsnämnden	111,6	-281,4	-169,8	-165,3	-4,5
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	22,0	-58,3	-36,3	-38,0	1,7
Kulturnämnden	9,3	-66,0	-56,8	-57,8	1,1
Socialnämnden	237,8	-1 028,3	-790,5	-794,7	4,2
Barn- och utbildningsnämnden	182,8	-1 230,1	-1 047,4	-1 050,0	2,7
Summa nämnderna	610,8	-2 895,6	-2 284,8	-2 308,7	23,8

Kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige redovisar budgetavvikelse om 1,5 mkr, vilket beror på lägre kostnader än förväntat för sammanträdesarvoden, sakkunnigt biträde och arvode för förtroendevalda revisorer.

Kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen redovisar överskott mot budget om 17,2 mkr, vilket beror på lägre personalkostnader till följd av vakanser och konsultmedel inte behövts användas under året. Kostnaderna för kollektivtrafiken har även varit betydligt lägre än budgeterat, vilket regionen informerade om under de senaste månaderna av året.

Teknik- och fritidsnämnden:

Teknik- och fritidsnämnden redovisar underskott mot budget om 4,5 mkr. Underskottet beror främst på ökade livsmedelskostnader samt att snöröjning och halkbekämpning blev dyrare än planerat.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden:

Överskott mot budget om 1,7 mkr förklaras genom vakanta tjänster, högre bygglovsintäkter samt medel från extrasatsning som inte förbrukats.

Kulturnämnden:

Kulturnämnden redovisar överskott mot budget om 1,1 mkr, vilket främst beror på vakanta tjänster främst inom fritidsgårdsverksamheten men också att medel från extrasatsningen inte förbrukats fullt ut.

Socialnämnden:

Socialnämnden redovisar ett överskott mot budget om 4,2 mkr. Överskottet beror främst på lägre volymer än budgeterat för ekonomiskt bistånd med även på vakanta tjänster samt budgetsatsningar som inte fått helårseffekt. Nämnden har även verksamheter som redovisat underskott. Hemtjänstens egen regi redovisar underskott då de har högre kostnader än beslutad ersättningsnivå. Längre och fler placeringar för vuxna och barn samt inhyrd personal har genererat högre kostnader än väntat. Under 2022 har nämnden beviljats externa bidrag, ersättningar och riktade bidrag för kostnader för nyanlända flyktingar, ensamkommande barn och unga samt för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer.

Barn- och utbildningsnämnden:

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott med 2,7 mkr gentemot budget. Tre av nämndens verksamheter redovisar överskott eller budget i balans. Överskotten beror främst på ökade barnomsorgsintäkter, statsbidraget Skolmiljarden, samt ersättning för sjuklön från Försäkringskassan. Överskottet täcker det underskott som redovisas för gymnasieverksamheten, särskolan och för externa skolplaceringar. Inom gymnasieverksamheten beror de ökade kostnaderna bland annat på högre kostnader för skolskjutsar samt reseersättning. Underskotten för särskoleverksamheten beror på högre elevantal samt för lån för nivåersättning per elev. Till budget 2023 har en satsning gjorts på gymnasie- och särskoleverksamheten för att möta upp verksamheternas behov. Vi noterar dock brister i nämndens måluppfyllelse.

Vår bedömning

Vår bedömning är att det är positivt att majoriteten av nämnderna redovisar överskott för 2022. Det är endast teknik- och fritidsnämnden som redovisar underskott. Kommunen har påverkats av inflationen och det visas inte minst i denna nämnd då kostnader för livsmedel har ökat. Erhållna externa bidrag, ersättningar och riktade bidrag under året samt förändringar i flera av verksamheternas volymer har påverkat utfallet på ett tydligt sätt. Det är med anledning av detta vår uppfattning att det är av största vikt att en tydlig och aktiv verksamhets- och ekonomistyrning står i fokus under kommande år.

Viktigt att nämna här är också barn- och utbildningsnämndens bristande måluppfyllelse, trots att nämnden redovisar överskott för 2022. Att redovisa överskott samtidigt som måluppfyllelsen brister bedömer vi bero på bristande styrning och intern kontroll.

3.2.7. Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Tabell 17. Investeringsredovisning

Investeringar, mkr	Årets investeringar 2022			Sedan projektens start			Förslag till ombudgete ring 2023
	Helår Budget	Jan-dec Utfall	Jan-dec Avvikelse	Total Budget	Totalt Utfall	Total Avvikelse	
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelse	-38,2	-16,9	21,3	-60,1	-21,4	38,7	34,6
Barn- och utbildningsnämnd	-10,2	-11,5	-1,3	-19,2	-16,7	2,5	2,0
Socialnämnd	-6,7	-5,7	1,0	-7,7	-6,4	1,3	0,5
Kulturnämnd	-2,2	-2,2	0,0	-3,6	-2,6	1,1	0,9
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd	-0,5	-0,2	0,3	-0,5	-0,2	0,3	0,1
Teknik- och fritidsnämnd	-133,4	-49,5	83,9	-220,4	-114,0	106,3	109,4
Summa investeringar exkl investeringar inom exploateringsverksamheten	-191,3	-86,0	105,2	-311,5	-161,3	150,2	147,6
Investeringar inom exploateringsverksamheten	0,0	-4,5	-4,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar	-191,3	-90,5	100,7	-311,5	-161,3	150,2	147,6

I vår granskning av årsredovisningen har vi tagit del av och stickprovsvis granskat årets investeringar.

Större investeringar för kommunstyrelsen utgörs av markinköp, reservkraftverk, renovering av vattenverket på Visholmen samt investeringar kopplat till IT och digitalisering. Flertalet investeringsprojekt är försenade och tidsplaner är framskjutna, varför kommunstyrelsen visar en avvikelse mot budget om 21,3mkr.

Större pågående investeringar för teknik- och fritidsnämnden handlar om investeringar i lekplatser, badplatser, småbåtshamnar, gång- och cykelbanor, belysning, asfalt, fordon och utrustning till räddningstjänsten. Den största investeringen som har genomförts inom nämnden är Larslunda Arena. Då byggstarten är försenad redovisas en budgetavvikelse om 91,7mkr för projektet. Andra budgetavvikelser beror även dem på förseningar på grund av leveransproblematik och förskjutningar i tidsplaner. För att färdigställa påbörjade projekt föreslås nämnden att ombudgetera medel till 2023 om 109,4mkr.

Vår bedömning

Vår bedömning är att årsredovisningens avsnitt rörande investeringar omfattar relevant information. Vi har i vår granskning inte identifierat några väsentliga avvikelser.

Strängnäs den 11 april 2023

Johan Perols
EY, Certifierad kommunal revisor
Kundansvarig

Johanna Eklöf
EY, Auktoriserad revisor
Ansvarig för granskning av räkenskaper

Anders More
EY, Certifierad kommunal revisor

Lekmannarevisorn
i Strängnäs kommunföretag AB
Org nr 559223-9965

Till årsstämman i Strängnäs kommunföretag AB
Till fullmäktige i Strängnäs kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i Strängnäs kommunföretag AB.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

I samband med min granskning har jag inhämtat information rörande bolagets former för styrning och verksamhetsuppföljning. Detta inkluderar hur bolaget arbetar med riskanalyser och metoder för intern kontroll. På mitt uppdrag har EY under året genomfört en grundläggande granskning av Strängnäs kommunföretag AB. Uppdraget har omfattat granskning av om styrelsen utövar en tillräcklig styrning av verksamheten och ekonomin, om styrelsen har en tillräcklig intern kontroll över verksamheten och ekonomin samt om styrelsen når måluppfyllelse för året rörande verksamhet och ekonomi.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Granskningen har avrapporterats i särskild rapport.

Med utgångspunkt från känd information bedömer jag sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll under 2022 har varit tillräcklig.

Strängnäs den 14 april 2023

Paul Tamm
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorn
i Strängnäs kommunföretag AB
Org nr 559223-9965

Granskningsredogörelse

Allmänt

Lekmannarevisorns uppgift är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Detta i enlighet med vad som stadgas i aktiebolagslagen (ABL). Lekmannarevisorn ska inte avge någon revisionsberättelse utan en granskningsrapport, vilken ska överlämnas till årsstämman.

Min utgångspunkt för granskningen har varit regelverket i ABL samt skriften god revisionssed i kommunal verksamhet. Inga direktiv för min granskning har lämnats av årsstämman.

Jag har gått igenom styrelsens protokoll och tagit del av årsredovisningen. Detta för att informera mig om hur bolaget arbetat under året utifrån bolagsordning och ägardirektiv samt statusen på den interna kontrollen.

Vidare har möten genomförts med VD, styrelsen samt bolagets auktoriserade revisor.

Resultat

Min samlade bedömning kring bolagets verksamhet för år 2022, avseende ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredsställande sätt och intern kontroll, är tillfredställande, vilket framgår av granskningsrapporten.

Strängnäs kommunföretag AB

Strängnäs kommun

Grundläggande granskning 2022

Building a better
working world

Innehåll

1.	Inledning.....	2
1.1.	Bakgrund.....	2
1.2.	Syfte och revisionsfrågor.....	2
1.3.	Avgränsning.....	2
1.4.	Revisionskriterier.....	2
1.5.	Genomförande.....	6
2.	Granskningsresultat.....	7
2.1.	Styrning.....	7
2.2.	Intern kontroll.....	9
2.3.	Måluppfyllelse.....	10
2.4.	Bedömning.....	12
3.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer.....	13

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionen granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisionen granskar på samma sätt, genom de lekmannarevisorer som utsetts i kommunens företag enligt kommunallagens 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i dessa juridiska personer.

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen skall utgå från god revisionsred. Enligt God revisionsred 2018 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred. Granskningen är av översiktlig karaktär.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorn underlag till sin granskningsrapport som ligger till grund för fullmäktiges ansvarsprövning. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

1.3. Avgränsning

Granskningen genomförs för av Strängnäs kommun helägda bolag. Denna granskningsrapport behandlar Strängnäs kommunföretag AB. I tid avgränsas granskningen till verksamhetsår 2022.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

Kommunallagen 10 kap 2-6 §§, 12 kap 1, 4 §§: Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs av nämnder, fullmäktigeberedningar eller kommunala bolag. Bolagen granskas genom de av fullmäktige utsedda lekmannarevisorererna. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt

och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

God revisionsred 2018, SKRs revisionsdelegation: God revisionsred i kommunal verksamhet avser granskning och prövning av de som ansvarar för beredning, verkställighet och förvaltning inom det kommunala ansvarssystemet. God revisionsred i kommunal verksamhet omfattar alla revisionsuppdrag till vilka fullmäktige utser revisorer. För genomförande av granskningar anlitar revisorerna sakkunniga. Revisorerna genomför en årlig granskning som består av en grundläggande granskning, fördjupade granskningar samt granskning av delårsrapport och årsredovisning. Denna rapport är en del i den grundläggande granskningen, vilken enligt God sed ska omfatta måluppfyllelse, styrning och intern kontroll.

Flerårsplan 2022-2024

Flerårsplanen är kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens heltäckande plan för att styra hela den kommunala verksamheten, inklusive bolagen. Flerårsplanen är navet i styrmodellen och det som är styrande för de kommande tre åren synliggörs där.

Av Flerårsplanen framgår att kommunen har valt att ha viss verksamhet i bolagsform och har bildat en koncern för aktiebolagen med det helägda Strängnäs kommunföretag AB som moderbolag. Moderbolaget ska svara för ledning och samordning av koncernen under Strängnäs kommun samt svara för planering och uppföljning, utifrån affärsplan och förmedla information om dotterbolagens verksamhet.

Bolagspolicy

Bolagspolicyn redovisar hur kommunallagens regler för ägarstyrning av bolagen ska tillämpas i Strängnäs kommun samt hur kommunen i övrigt vill ha kontroll över de kommunala bolagen.

Av Bolagspolicyn framgår att budget och flerårsplan för bolagen ska utgå ifrån kommunfullmäktiges ägardirektiv. Bolagen ska hålla kommunstyrelsen löpande informerad om sin och sina dotterbolags verksamhet och om åtgärder av större vikt.

Bolagen ska följa de policyer och styrdokument som ägaren upprättar och fastställer. Ägaren har en informations- och meddelandeskyldighet till bolagen för att säkerställa att sådana dokument är kända för bolagen. Om bolag inte följer, eller har för avsikt att inte följa, hela eller delar av dessa styrdokument ska skälen till det rapporteras till kommunstyrelsen i den årliga bolagsstyrningsrapporten.

Rapportering och information ska ske enligt de direktiv och anvisningar som kommunstyrelsen anger för planerings- och uppföljningsprocessen.

Följande rapporter ska bolagen inge till kommunstyrelsen

- ▶ Styrelsens arbetsordning.
- ▶ VD-instruktion.
- ▶ Protokoll från styrelsesammanträden, årsstämma och bolagsstämma.
- ▶ Årsredovisning inklusive revisionsberättelse och lekmannarevisionens redogörelse.
- ▶ Delårsrapport.
- ▶ Bolagsstyrningsrapport.
- ▶ Underlag till sammanställd redovisning för kommunen.
- ▶ Årsbudget och flerårsplaner. Av budgeten ska kunna utläsas resultat- och balansbudget, investeringsplan och plan för finansiering.
- ▶ Affärsplan.

Samtliga hel- och delägda bolag lämnar årsredovisning till kommunstyrelsen tillsammans med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisorerna. Kommunstyrelsen överlämnar efter beredning dessa årsredovisningshandlingar till kommunfullmäktige för kännedom.

Bolagets årsstämma fastställer årsredovisning samt prövar ansvarsfrihet för styrelse och VD.

Bolagen ska årligen i samband med avlämnande av årsredovisningen, och efter de anvisningar som ges av kommunstyrelsen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av ägardirektiven i en särskild bolagsstyrningsrapport.

I bolagsstyrningsrapport ska information lämnas om:

- Utvärdering av styrelsen och verkställande direktören.
- Hur styrelsearbetet bedrivits, inkluderande eventuell arbetsfördelning, antal sammanträden, genomsnittlig närvaro samt vem som varit sekreterare vid styrelsens sammanträden.
- Hur den interna kontrollen, både vad gäller uppfyllande av bolagets syfte, av ägardirektivet samt finansiell rapportering, är organiserad samt hur väl den interna kontrollen har fungerat under senaste räkenskapsåret.
- Hur bolagets risker bedömts och följts upp.
- Hur bolaget kommunicerar med revisorer och lekmannarevisorer.
- Vilka ärenden som bolaget överlämnat till kommunstyrelsen för avgörande om kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas.
- Uppföljning avseende Strängnäs kommuns ändamål, ägardirektiv och övriga styrdirektiv.
- Uppföljning och rapportering av de ekonomiska och finansiella målen.

Bolagen presenterar budget, delårsrapport och årsredovisning för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Bolagsordning och ägardirektiv

Av bolagsordningen för Strängnäs kommunföretag AB framgår att bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta aktier och andelar utifrån av fullmäktige givna instruktioner.

Ändamålet med bolagets verksamhet är att inom ramen för de grundsatser som gäller för kommunal verksamhet enligt kommunallagen, svara för ledning och samordning av den aktiebolagsrättsliga koncernen under Strängnäs kommun samt svara för verksamhets- och ekonomisk uppföljning av dotterbolagen och förmedla information om dotterbolagens verksamhet.

Av ägardirektivet för Strängnäs kommunföretag AB framgår att moderbolaget ska tillse att bolagskoncernen arbetar för att kommunens vision, mål och värdegrund genomsyrar verksamheten. Moderbolaget ska beskriva sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen. I uppföljningen ska en återkoppling till bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse göras. I uppföljningen ska moderbolaget även arbeta för jämförbarhet över tid och med andra.

1.4.1. Verksamhetsdirektiv

Moderbolaget har till uppgift att företräda kommunens strategiska intressen och utöva en aktiv ägarstyrning i kommunens helägda bolag. Styrelsen ska vara väl insatt i kommunens mål och utmaningar och ha en hög kunskapsnivå om bolagen. De ska genom löpande dialog med kommunstyrelsen och dotterbolagen skapa möjlighet till god framförhållning.

Moderbolagets huvuduppdrag är att;

1. Bidra till att öka invånarnyttan och kommunens attraktionskraft.
2. Aktivt styra och leda verksamheten i bolagskoncernen mot kommunens vision och mål.
3. Ta initiativ till och föreslå samordningsåtgärder som ger bästa effektivitet på kort och lång sikt för kommunens samlade resurser.

1.4.1.1 Invånarnytta

Moderbolaget ska utveckla bolagskoncernens förmåga att leverera nytta för Strängnäs kommun och dess invånare genom att;

- ▶ Verka för att samhällsuppdraget genomsyrar bolagskoncernens kultur, policys och värdegrunder.
- ▶ Tillse att verksamheten i dotterbolagen bedrivs utifrån affärsmässiga principer med beaktande av samhällsnyttan, under iakttagande av den lagstiftning som reglerar de olika verksamheterna samt av det kommunala ändamålet med verksamheten i enlighet med bolagsordningen.
- ▶ Skapa förutsättningar för hållbar tillväxt och utveckling inom Strängnäs kommun.

1.4.1.2 Styrning och ledning

Moderbolaget har ett ansvar för att styrning och ledning av verksamheten kännetecknas av god framförhållning, med en betydande långsiktighet genom att;

- ▶ Säkerställa att bolagskoncernens långsiktiga planering överensstämmer med översikts- och detaljplaner.
- ▶ Säkerställa att bolagen i ett tidigt skede deltar och aktivt bidrar i planeringsarbeten kring översikts- och detaljplaner.
- ▶ Säkerställa att bolagskoncernen aktivt deltar i kommunkoncernövergripande och strategiskt arbete.
- ▶ Medverka till att uppfylla kommunens mål om god ekonomisk hushållning.

Moderbolaget ska involvera bolagen i kommunens utmaningar så att bolagen kan bidra med lösningar genom att;

- ▶ Bryta ner ägardirektivet i en affärsplan för koncernen som anger strategisk riktning för koncernen.
- ▶ Bryta ner kommunens mål i flerårsplanen och kommunstyrelsens verksamhetsplan och skapa en tydligare koppling till bolagens affärsplan.

1.4.1.3 Samordning

Moderbolaget ska samordna frågor utifrån ett övergripande koncernperspektiv genom att;

- ▶ Säkerställa att möjligheterna till resultatutjämnning inom koncernen nyttjas till största möjliga nytta för koncernen och kommunen.
- ▶ Besluta om dotterbolagens utdelning och koncernbidrag som dessa bolag ska lämna samt de ägartillskott bolagen ska erhålla.

► Regelbundet och aktivt bevaka dotterbolagens verksamhetsinriktning och värdeutveckling. Utifrån förändrade förutsättningar tex marknad, lagstiftning, ekonomisk och teknisk utveckling, ska bolaget föreslå omprövning av verksamheter.

1.4.2. Direktiv för uppföljning och rapportering

Moderbolaget ska utföra den löpande uppsikten över de helägda dotterbolagen åt kommunstyrelsen genom att:

- Följa upp dotterbolagens uppfyllelse av ändamål enligt bolagsordningen och ägardirektiv.
- Följa upp koncernens resultatutveckling, investeringsplaner och finansieringsbehov.
- Följa upp väsentliga risker som dotterbolagen är utsatta för, finansiella, operationella, legala och omsätta dessa i en internkontrollplan.
- Följa upp investeringar i dotterbolagen och godkänna förslag på större investeringar innan beslut om budget tas i dotterbolagen. (Definition av vilka investeringar behövs)
- Hålla kommunstyrelsen löpande informerad om verksamheten i bolagskoncernen.
- Årligen lämna en bolagsstyrningsrapport till kommunstyrelsen i enlighet med bolagspolicy.
- I samråd med dotterbolag och kommunstyrelsen skapa former för en effektiv uppföljning och rapportering.

Ägardirektiv till dotterbolag

Bolaget ska efter samråd med dotterbolagen, föreslå ägardirektiv för dotterbolag och överlämna dem till kommunfullmäktige. Bolaget ska via ombud överlämna av kommunfullmäktige beslutade ägardirektiv för beslut på årsstämma i dotterbolagen.

Ordförandedialoger

Dialoger ska hållas med dotterbolagen i enlighet med bolagspolicy. Målet med dialogerna är att skapa samsyn på vad som är framgångsfaktorer för att kommunkoncernen i sin helhet ska nå målen i flerårsplanen.

1.4.3. Ekonomiska direktiv

- Moderbolaget ska arbeta för att långsiktigt konsolidera koncernen för att minimera kommunens risktagande och bidra till att kommunkoncernen når en soliditet om 25 % år 2030.
- Utdelningskrav från ägaren fastställs årligen i samband med kommunens flerårsplan. I den mån kommunfullmäktige beslutar om utdelning från bolagskoncernen samordnar och verkställer moderbolaget detta.
- Bolagskoncernen ska årligen arbeta med effektiviseringar av verksamheten och i likhet med kommunen ligger bolagskoncernens effektiviseringskrav på minst 0,9 % årligen.
- Moderbolaget ska finansiera sin verksamhet med ersättningar och koncernbidrag från bolagen inom bolagskoncernen i den utsträckning det krävs för att fullgöra sitt uppdrag gentemot ägaren.
- All finansiering ska samordnas med Strängnäs kommun och bolagskoncernens finansförvaltning ska följa de riktlinjer som anges i kommunens finanspolicy. Kommunfullmäktige fastställer årligen i samband med budget en limit för långfristiga lån för kommunens bolag.
- I upphandling av varor och tjänster ska kommunens inköspolicy följas i tillämpliga delar.

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentanalys.

2. Granskningsresultat

2.1. Styrning

Revisionsfråga 1: Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?

2.1.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens styrning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Bolaget har beslutat om en affärsplan i enlighet med kommunens bolagspolicy.		Styrelsen fastställde 2021-11-11 en affärsplan för 2022-2026.
Styrelsen har beslutat om en årsbudget och flerårsplaner i enlighet med kommunens bolagspolicy.		Styrelsen beslutade 2021-09-23 om budget för 2022-2024.
Av budgeten ska kunna utläsas resultat- och balansbudget, investeringsplan och plan för finansiering.		I budgeten finns resultat- och balansbudget samt plan för finansiering. Investeringsplan och plan för finansiering saknas i budget och affärsplan till följd av att bolaget saknar investeringar. Av affärsplanen framgår att en av bolagets prioriteringar för en aktiv ekonomistyrning är att aktivt arbeta med en långsiktig investeringsplan.
Styrelsen har, i enlighet med ägardirektivet, beskrivit sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen.		Bolaget har formulerat målsättningar inom merparten av de politiska prioriteringarna. Det finns flera tydliga kopplingar till kommunens politiska prioriteringar i bolagets affärsplan där bolaget har formulerat sitt bidrag till måluppfyllelsen.
Styrelsen har beslutat om en arbetsordning för styrelsen.		Arbetsordning för Strängnäs kommunföretag AB jämte instruktion för arbetsfördelning mellan styrelsen och VD beslutades av styrelsen 2021-12-16.
Styrelsen har beslutat om en VD-instruktion.		Arbetsordning för Strängnäs kommunföretag AB jämte instruktion för arbetsfördelning mellan styrelsen och VD beslutades av styrelsen 2021-12-16.

 = ingen eller oväsentlig avvikelser, = viss avvikelser, = väsentlig avvikelser

Styrelsen fastställde 2021-11-11 en affärsplan för Strängnäs kommunföretag AB för åren 2022-2026. Affärsplanen utgår från ägardirektivet och syftar till att precisera moderbolagets mål, utmaningar och prioriteringar för kommande femårsperiod. Affärsplanen baseras på kommunfullmäktiges övergripande mål inom fyra perspektiv som anges i kommunens flerårsplan, invånare, samhälle, medarbetare och ekonomi. I affärsplanen beskrivs bolagets bidrag till att kommunkoncernen tillsammans rör sig mot kommunens vision som beskriver det önskvärda framtida tillstånd som Strängnäs kommun långsiktigt vill uppnå. Det

finns mål och prioriteringar för bolaget men det saknas i huvudsak tydliga mätbara indikatorer för att mer konkret kunna utvärdera måluppfyllelsen. Enligt bolaget pågår ett arbete med att utveckla ägardirektiv, ägarstyrning och rapportering från dotterbolagen i samverkan med Eskilstuna kommun eftersom kommunerna deläger bolag tillsammans. I arbetet ska även Strängnäs Fastighets AB ingå, även om arbetet är mer omfattande gällande det delägda bolaget. Arbetet ska enligt uppgift leda till en mer tillitsbaserad styrning och tydligare bedömning av hur de olika bolagen bidrar till måluppfyllelse. Enligt bolaget kan mätbara indikatorer vara värdefulla, men det behöver genomföras ett arbete med att hitta relevanta, mätbara indikatorer på rätt nivå för att undvika detaljstyrning.

Av bolagspolicyn framgår att det i bolagens budgetar ska kunna utläsas resultat- och balansbudget, investeringsplan och plan för finansiering. Vi noterar att investeringsplan saknas i budget och affärsplan men noterar att bolaget inte har några investeringar. Av affärsplanen framgår att en av bolagets prioriteringar för en aktiv ekonomistyrning är att aktivt arbeta med en långsiktig investeringsplan.

2.1.1.1 Mål i ägardirektiven

Av ägardirektivet framgår att moderbolaget ska involvera bolagen i kommunens utmaningar så att bolagen kan bidra med lösningar genom att;

- ▶ Bryta ner ägardirektivet i en affärsplan för koncernen som anger strategisk riktning för koncernen.
- ▶ Bryta ner kommunens mål i flerårsplanen och kommunstyrelsens verksamhetsplan och skapa en tydligare koppling till bolagens affärsplan.

Granskningen visar att moderbolagets affärsplan anger en strategisk inriktning för koncernen. I affärsplanen har kommunens övergripande inriktningsmål under de fyra perspektiven invånare, samhälle, medarbetare och ekonomi i flerårsplanen brutits ner till mål, utmaningar och prioriteringar för bolagskoncernen. Av granskningen av SEVAB Strängnäs Energi AB samt Strängnäs Fastighets AB framgår att kopplingen till kommunens mål kan stärkas i bolagens affärsplaner.

2.1.1.2 Bidrag till kommunkoncernens måluppfyllelse

Av ägardirektivet framgår att bolaget ska beskriva sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen. De politiska prioriteringarna i flerårsplanen 2022-2024 är:

- ▶ Skolutveckling 2023 och samverkan för förbättrade kunskapsresultat och ökad likvärdighet
- ▶ Medborgardialog och utveckling av tjänster för en växande och inkluderande kommun
- ▶ Trygghet genom samverkan
- ▶ Stärka hälsa och livskvalitet hos äldre samt förebygga ohälsa hos barn, unga, vuxna och äldre
- ▶ Samverkan för minskad klimat- och miljöpåverkan
- ▶ Gemensamt ägarskap för näringslivsarbetet
- ▶ Långsiktigt hållbar tillväxt
- ▶ Kompetensförsörjning och arbetsmiljö
- ▶ Medarbetarskap genom medledarskap, tillit och kreativitet
- ▶ Aktiv ekonomistyrning

- ▶ Förstärka den digitala omställningen

Vi noterar att bolaget har satt upp målsättningar inom merparten av de politiska prioriteringarna och att det finns flera tydliga kopplingar till kommunens politiska prioriteringar i bolagets affärsplan där bolaget har formulerat sitt bidrag till måluppfyllelsen.

2.2. Intern kontroll

Revisionsfråga 2: Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?

2.2.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens uppföljning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I tabell nedan har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrelsen har beslutat om delårsrapporter i enlighet med kommunens bolagspolicy.	●	Ja, en ekonomisk rapport för bolaget för april 2022 har diskuterats av styrelsen vid styrelsemötet i juni. Styrelsen beslutade 2022-09-29 om delårsrapport 2 i enlighet med kommunens bolagspolicy.
Styrelsen har beslutat om en årsredovisning.	●	Styrelsen beslutade 2022-03-02 om en årsredovisning för Strängnäs kommunföretag avseende 2022.
Bolaget har i enlighet med ägardirektivet till moderbolaget lämnat en halvårsrapport (vid delårsbokslut) och en helårsrapport (vid årsbokslut) med beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna.	●	Vi har inte tagit del av någon åiterrapportering kring hur bolaget uppnått ägardirektiv. Bolagets rapportering i tertial 2 innehåller rapportering kring vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå målen i affärsplanen. Övergripande rapportering sker även för dotterbolagen avseende måluppfyllelse, kommentarer och åtgärdsplaner förekommer vid större avvikelser.
Styrelsen har beslutat om en bolagsstyrningsrapport i enlighet med kommunens bolagspolicy,	●	Styrelsen har 2022-04-21 beslutat om en bolagsstyrningsrapport avseende 2021 för Strängnäs Kommunföretag AB. Bolagsstyrningsrapport 2022 planeras beslutas 2023-04-20.
Av bolagsstyrningsrapporten framgår, i enlighet med bolagspolicy, hur den interna kontrollen, både vad gäller uppfyllande av bolagets syfte, av ägardirektivet samt finansiell rapportering, är organiserad samt hur väl den interna kontrollen har fungerat under senaste räkenskapsåret.	●	I det utkast till bolagsstyrningsrapport vi har tagit del av finns en översiktlig beskrivning av hur den interna kontrollen är organiserad avseende rapportering. Det saknas en bedömning av hur den interna kontrollen har fungerat under senaste verksamhetsåret.
Av bolagsstyrningsrapporten framgår hur bolagets risker bedömts och följts upp.	●	Bolagsstyrningsrapporten innehåller tydlig information om hur risker bedömts och följts upp.

Styrelsen har gjort en analys utifrån sannolikhet och konsekvens för att identifiera områden som kräver kontroll.	●	Styrelsen har inte genomfört någon analys utifrån sannolikhet och konsekvens inför 2022.
Styrelsen har beslutat om en internkontrollplan baserad på analys utifrån sannolikhet och konsekvens.	●	Styrelsen har inte beslutat om någon internkontrollplan för 2022.
Styrelsen har efter verksamhetsåret följt upp resultatet av internkontrollplanen i den omfattning som fastställts i planen.	●	Internkontrollplan att följa upp avseende 2022 saknas.

● = ingen eller oväsentlig avvikelser, ● = viss avvikelser, ● = väsentlig avvikelser

Styrelsen har under verksamhetsåret 2022 haft 11 protokollförda möten och vi har tagit del av och läst styrelseprotokollen.

Styrelsen har 2022-04-21 beslutat om en bolagsstyrningsrapport för Strängnäs kommunföretag AB. Styrelsen har 2022-04-21 beslutat om en bolagsstyrningsrapport avseende 2021 för Strängnäs Kommunföretag AB. Bolagsstyrningsrapporten innehåller i huvudsak den information som bolagspolicyn kräver. Vi noterar att rapporteringen kring den interna kontrollen och riskhanteringen i bolagsstyrningsrapporten kan göras mer utförlig. Bolagsstyrningsrapport 2022 planeras beslutas 2023-04-20. Vi har tagit del av ett utkast av rapporten som innehåller en översiktlig beskrivning av hur den interna kontrollen är organiserad avseende rapportering. Det saknas en bedömning av hur den interna kontrollen har fungerat under senaste verksamhetsåret.

Styrelsen har inte inför 2022 genomfört någon analys utifrån sannolikhet och konsekvens för att identifiera områden som kräver kontroll. Styrelsen har således heller inte beslutat om en internkontrollplan avseende 2022 baserad på analys utifrån sannolikhet och konsekvens. Av granskningen framgår att arbetet med att ta fram en plan för en koncerninternkontrollplan för bolaget har pågått under året och att en internkontrollplan för 2023 också beslutades vid styrelsemötet 2022-12-15. Bolaget har i ägardirektivet ålagts att följa upp väsentliga risker som dotterbolagen är utsatta för, finansiella, operationella, legala och omsätta dessa i en internkontrollplan.

Bolagets rapportering i tertiäl 2 innehåller rapportering kring vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå målen i affärsplanen. Det sker ingen rapportering kring vilka aktiviteter som genomförts i moderbolaget för att uppnå ägardirektivet i tertiälrapporteringen. Det sker dock en uppföljning av måluppfyllelse, kortfattade kommentarer och åtgärdsplaner förekommer vid större avvikelser för dotterbolagen. Av granskningen framgår att uppföljningen i bolagskoncernen är under utveckling och bolagets ledning menar att den succesivt kommer att förbättras. Fokus under 2022 uppges ha varit på dotterbolagen då verksamheten bedrivs där. Som tidigare nämnts har det påbörjats ett arbete med att utveckla bolagsstyrning och rapportering för att bättre samspela med kommunens styrning. Rapporteringen ska göras utifrån de fyra perspektiven invånare, samhälle, medarbetare och ekonomi som finns i bolagets affärsplan.

Av den ekonomiska rapporteringen i tertiäl 2 framgår att årets resultatprognos i moderbolaget är 772,7 miljoner kronor före bokslutsdispositioner och skatt, vilket är 768,0 miljoner kronor högre än budget.

2.3. Måluppfyllelse

Revisionsfråga 3: När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

2.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens måluppfyllelse med utgångspunkt i styrelsens mål för verksamhet och ekonomi.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Fullmäktiges ekonomiska direktiv i ägardirektivet är uppfyllda.	●	Av rapporteringen i samband med bokslutet framgår inte tydligt om de ekonomiska direktiven i ägardirektivet har uppfyllts. Vissa av de ekonomiska direktiven omnämns dock i bolagsstyrningsrapport och förvaltningsberättelse.
Styrelsen har, i enlighet med ägardirektivet, genomfört aktiviteter i syfte att uppnå ägardirektiven.	●	Av bolagets uppföljning framgår inte vilka aktiviteter som genomförts i syfte att uppnå ägardirektiven.
Styrelsen har, i enlighet med ägardirektivet, i uppföljningen gjort en återkoppling till kommunstyrelsen avseende bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse.	●	Det sker ingen dokumenterad uppföljning avseende bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse. Vi noterar att det framgår i bolagsstyrningsrapporten att fokus under 2022 varit att få en fördjupad kunskapsnivå om dotterbolagen och bolagskoncernens möjligheter att bidra till kommunens mål och utmaningar samt att hitta former för att styra och leda bolagskoncernen mot kommunens mål.

● = ingen eller oväsentlig avvikelse, ● = viss avvikelse, ● = väsentlig avvikelse

Måluppfyllelse

Bolaget uppger i det utkast till bolagsstyrningsrapport för 2022 som vi har tagit del av att verksamheten bedrivs i enlighet med de styrande dokumenten och ägarens intentioner. Under 2022 har fokus varit att få en fördjupad kunskapsnivå om dotterbolagen och bolagskoncernens möjligheter att bidra till kommunens mål och utmaningar för att öka invånarnyttan samt att hitta former för att styra och leda bolagskoncernen mot kommunens mål. Vi noterar att styrelsen får rapportering om dotterbolagens verksamhet och att rapporteringen kopplat till dotterbolagens ägardirektiv och måluppfyllelse kopplat till dessa har utvecklats under året. Återrapporteringen avseende hur moderbolagets uppnått ägardirektiv och mål samt aktiviteter kopplade till dessa är mindre omfattande.

Ekonomi

För moderbolaget var resultatet för 2022 efter finansiella poster 775,3 mnkr, vilket är 770,6 mnkr högre än budget på 4,7 mnkr. Det positiva resultatet härrör från försäljningsintäkter för värmeverksamheten minus försäljningsrelaterade kostnader. Det slutliga försäljningspriset för 80 % av aktierna i värmeverksamheten var 1 284,9 miljoner kronor. Efter att skulderna mot SEVAB reglerats med 455,4 miljoner kronor blev den slutgiltiga köpeskillingen 829,5 miljoner kronor.

Koncernens resultat för 2022 efter finansiella poster var 932,3 mnkr.

Av granskningen framgår att det inte sker någon tydlig uppföljning av bolagets mål under perspektivet ekonomi. Vidare framgår att det heller inte sker någon tydlig rapportering av bolagets ekonomiska direktiv i ägardirektivet. Vissa av de ekonomiska direktiven omnämns dock i bolagsstyrningsrapport och förvaltningsberättelse.

2.4. Bedömning

Bolaget har beslutat om en affärsplan i enlighet med kommunens bolagspolicy som enligt vår bedömning ger en god grund för att uppnå en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi. Vi bedömer att styrelsen har beslutat om mål och prioriteringar men att styrningen kan stärkas genom att addera konkreta och mätbara indikatorer som möjliggör en tydlig uppföljning av måluppfyllelsen. Vi ser positivt på att bolaget i enlighet med ägardirektivet i sin affärsplan har satt upp målsättningar med tydliga kopplingar till merparten av de politiska prioriteringarna och att bolaget på så vis formulerar sitt bidrag till måluppfyllelsen i kommunen.

Vår bedömning är att styrelsen delvis har en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi. Den interna kontrollen kan stärkas genom att genomföra en analys utifrån sannolikhet och konsekvens för att identifiera områden som kräver kontroll och därefter upprätta och följa upp en internkontrollplan. Vi bedömer att bolaget också tydligare kan rapportera om risker och internkontrollarbete i bolagsstyrningsrapporten. Vi ser positivt på att insatser för att stärka formerna för hanteringen av bolagets internkontrollarbete har utförts under 2022 och finns på plats från och med 2023.

Vår bedömning är att bolagets affärsplan ger förutsättningar för att arbeta i enlighet med ägardirektiv och bolagsordning. Styrelsen har inte gjort någon tydlig uppföljning av bolagets ägardirektiv och vi kan därför inte med säkerhet bedöma om bolaget arbetat i enlighet med ägardirektiv under 2022. Detsamma gäller mål i affärsplanen varför vi har svårt att med säkerhet uttala oss om bolagets måluppfyllelse vad gäller verksamhet och ekonomi i alla delar. Vår bedömning är dock vi inte sett några indikationer på att bolaget inte skulle arbeta i enlighet med ägardirektiv och bolagsordning. Vi bedömer vidare att vi utifrån vår översiktliga granskning inte har identifierat några väsentliga brister avseende bolagets måluppfyllelse.

Bolaget har under året utvecklat sitt arbete avseende uppdraget att hantera den löpande uppsikten över de helägda dotterbolagen åt kommunstyrelsen. Vi bedömer att återrapporteringen avseende dotterbolagens arbete med ägardirektiven är tydlig. Vi ser positivt på att bolaget har påbörjat ett arbete med att utveckla bolagsstyrning och rapportering i syfte att få en bättre och tydligare samstämmighet.

3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

I vår översiktliga granskning av bolagsstyrelsen i Strängnäs kommunföretag AB har vi inte hittat några väsentliga avvikelser. Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi. Vår bedömning är att styrelsen delvis har en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelsen delvis når måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi. Bedömningen påverkas att vi inte tagit del av någon egen tydlig uppföljning av måluppfyllelse och ägardirektiv från bolaget.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.</p>
Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen har en delvis tillräcklig intern kontroll.</p> <p>Den interna kontrollen kan stärkas genom att upprätta och följa upp en internkontrollplan samt genom att tydligare rapportera om risker och internkontrollarbete i bolagsstyrningsrapporten. Vi ser positivt på att formerna för bolagets internkontrollarbete har stärkts inför 2023.</p>
Når styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen delvis når måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi.</p> <p>Bedömningen påverkas av att vi inte tagit del av någon tydlig uppföljning av måluppfyllelse för Strängnäs kommunföretag avseende helåret 2022. Vi bedömer dock att vi utifrån vår översiktliga granskning inte har identifierat några väsentliga brister avseende bolagets måluppfyllelse. Arbetet med direktivet att hantera den löpande uppsikten över de helägda dotterbolagen åt kommunstyrelsen har stärkts.</p>

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi styrelsen att:

- ▶ Stärka styrningen av bolaget genom att genomföra tydliga uppföljningar av ägardirektivet.
- ▶ Genomföra regelbundna dokumenterade uppföljningar av affärsplanen.

Strängnäs 30 mars 2023

Jakob Hallén
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Anders More
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Lekmannarevisorn
i Solör Bioenergi Strängnäs AB
Org nr 559323-1581

Till årsstämman i Solör Bioenergi Strängnäs AB
Till fullmäktige i Strängnäs kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i Solör Bioenergi Strängnäs AB.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

I samband med min granskning har jag inhämtat information rörande bolagets former för styrning och verksamhetsuppföljning. Detta inkluderar hur bolaget arbetar med riskanalyser och metoder för intern kontroll.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll under 2022 har varit tillräcklig.

Strängnäs den 14 april 2023

Paul Tamm
Lekmannarevisor

Granskningsredogörelse

Allmänt

Lekmannarevisorns uppgift är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Detta i enlighet med vad som stadgas i aktiebolagslagen (ABL). Lekmannarevisorn ska inte avge någon revisionsberättelse utan en granskningsrapport, vilken ska överlämnas till årsstämman.

Min utgångspunkt för granskningen har varit regelverket i ABL samt skriften god revisionssed i kommunal verksamhet. Inga direktiv för min granskning har lämnats av årsstämman.

Jag har gått igenom styrelsens protokoll och tagit del av årsredovisningen. Detta för att informera mig om hur bolaget arbetat under året utifrån bolagsordning och ägardirektiv samt statusen på den interna kontrollen.

Vidare har uppföljning skett vid SKFABs löpande styrelsearbete samt vid avstämning med bolagets auktoriserade revisor avseende verksamhet, interna kontroll och styrning.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Resultat

Min samlade bedömning kring bolagets verksamhet för år 2022, avseende ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredsställande sätt och intern kontroll, är tillfredställande, vilket framgår av granskningsrapporten.

Lekmannarevisorn
i SEVAB Nät AB
Org nr 556192-2856

Till årsstämman i SEVAB Nät AB
Till fullmäktige i Strängnäs kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i SEVAB Nät AB.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

I samband med min granskning har jag inhämtat information rörande bolagets former för styrning och verksamhetsuppföljning. Detta inkluderar hur bolaget arbetar med riskanalyser och metoder för intern kontroll. På mitt uppdrag har EY under året genomfört en granskning av SEVAB Strängnäs Energi AB med dotterbolag, där SEVAB Nät AB ingår. Uppdraget har omfattat granskning av om styrelsen utövar en tillräcklig styrning av verksamheten och ekonomin, om styrelsen har en tillräcklig intern kontroll över verksamheten och ekonomin samt om styrelsen når måluppfyllelse för året rörande verksamhet och ekonomi.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Granskningen har genomförts på koncernnivå då bolaget arbetar enligt samma rutiner som moderbolaget.

Granskningen har avrapporterats i särskild rapport.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll under 2022 har varit tillräcklig.

Strängnäs den 14 april 2023

Bertil Stensgård
Lekmannarevisor

Granskningsredogörelse

Allmänt

Lekmannarevisorns uppgift är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Detta i enlighet med vad som stadgas i aktiebolagslagen (ABL). Lekmannarevisorn ska inte avge någon revisionsberättelse utan en granskningsrapport, vilken ska överlämnas till årsstämman.

Min utgångspunkt för granskningen har varit regelverket i ABL samt skriften god revisionssed i kommunal verksamhet. Inga direktiv för min granskning har lämnats av årsstämman.

Jag har gått igenom styrelsens protokoll och tagit del av årsredovisningen. Detta för att informera mig om hur bolaget arbetat under året utifrån bolagsordning och ägardirektiv samt statusen på den interna kontrollen.

Vidare har möten genomförts med VD, styrelsen samt bolagets auktoriserade revisor.

Resultat

Min samlade bedömning kring bolagets verksamhet för år 2022, avseende ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredsställande sätt och intern kontroll, är tillfredställande, vilket framgår av granskningsrapporten.

Lekmannarevisorn
i SEVAB Strängnäs Energi AB
Org nr 556527-5764

Till årsstämman i SEVAB Strängnäs Energi AB
Till fullmäktige i Strängnäs kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i SEVAB Strängnäs Energi AB.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Jag har löpande stämt av med bolagets auktoriserade revisor i syfte att samordna våra respektive granskningar.

I samband med min granskning har jag inhämtat information rörande bolagets former för styrning och verksamhetsuppföljning. Detta inkluderar hur bolaget arbetar med riskanalyser och metoder för intern kontroll. På mitt uppdrag har EY under året genomfört en grundläggande granskning av SEVAB Strängnäs Energi AB med dotterbolag. Uppdraget har omfattat granskning av om styrelsen utövar en tillräcklig styrning av verksamheten och ekonomin, om styrelsen har en tillräcklig intern kontroll över verksamheten och ekonomin samt om styrelsen når måluppfyllelse för året rörande verksamhet och ekonomi.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Granskningen har avrapporterats i särskild rapport.

Med utgångspunkt från känd information bedömer jag sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll under 2022 har varit tillräcklig.

Strängnäs den 14 april 2023

Bertil Stensgård
Lekmannarevisor

Granskningsredogörelse

Allmänt

Lekmannarevisorns uppgift är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Detta i enlighet med vad som stadgas i aktiebolagslagen (ABL). Lekmannarevisorn ska inte avge någon revisionsberättelse utan en granskningsrapport, vilken ska överlämnas till årsstämman.

Min utgångspunkt för granskningen har varit regelverket i ABL samt skriften god revisionssed i kommunal verksamhet. Inga direktiv för min granskning har lämnats av årsstämman.

Jag har gått igenom styrelsens protokoll och tagit del av årsredovisningen. Detta för att informera mig om hur bolaget arbetat under året utifrån bolagsordning och ägardirektiv samt statusen på den interna kontrollen.

Vidare har möten genomförts med VD, styrelsen samt bolagets auktoriserade revisor.

Resultat

Min samlade bedömning kring bolagets verksamhet för år 2022, avseende ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredsställande sätt och intern kontroll, är tillfredställande, vilket framgår av granskningsrapporten.

Kommunrevisionen

Lekmannarevisor i
SEVAB Energiförsäljning AB
Strängnäs kommun

Till årsstämman i SEVAB Energiförsäljning AB
organisationsnummer 556527-5772

Till fullmäktige i Strängnäs och Eskilstuna kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige i Strängnäs kommun utsedda lekmannarevisor, har granskat SEVAB Energiförsäljning AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts tillsammans med sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Strängnäs 2023-03-08

Bertil Stensgård

Lekmannarevisor

SEVAB Strängnäs Energi AB

Strängnäs kommun

Grundläggande granskning 2022

Building a better
working world

Innehåll

1.	Inledning.....	2
1.1.	Bakgrund.....	2
1.2.	Syfte och revisionsfrågor.....	2
1.3.	Avgränsning.....	2
1.4.	Revisionskriterier.....	2
1.5.	Genomförande.....	6
2.	Granskningsresultat.....	7
2.1.	Styrning.....	7
2.2.	Intern kontroll.....	9
2.3.	Måluppfyllelse.....	11
2.4.	Bedömning.....	14
3.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer.....	15

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionen granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisionen granskar på samma sätt, genom de lekmannarevisorer som utsetts i kommunens företag enligt kommunallagens 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i dessa juridiska personer.

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen skall utgå från god revisionsred. Enligt God revisionsred 2018 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred. Granskningen är av översiktlig karaktär.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorn underlag till sin granskningsrapport som ligger till grund för fullmäktiges ansvarsprövning. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

1.3. Avgränsning

Granskningen genomförs för av Strängnäs kommun helägda bolag. Denna granskningsrapport behandlar SEVAB Strängnäs Energi AB. I tid avgränsas granskningen till verksamhetsåret 2022.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

Kommunallagen 10 kap 2-6 §§, 12 kap 1, 4 §§: Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs av nämnder, fullmäktigeberedningar eller kommunala bolag. Bolagen granskas genom de av fullmäktige utsedda lekmannarevisorerna. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt

och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

God revisionsred 2018, SKRs revisionsdelegation: God revisionsred i kommunal verksamhet avser granskning och prövning av de som ansvarar för beredning, verkställighet och förvaltning inom det kommunala ansvarssystemet. God revisionsred i kommunal verksamhet omfattar alla revisionsuppdrag till vilka fullmäktige utser revisorer. För genomförande av granskningar anlitar revisorerna sakkunniga. Revisorerna genomför en årlig granskning som består av en grundläggande granskning, fördjupade granskningar samt granskning av delårsrapport och årsredovisning. Denna rapport är en del i den grundläggande granskningen, vilken enligt God sed ska omfatta måluppfyllelse, styrning och intern kontroll.

Flerårsplan 2022-2024

Flerårsplanen är kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens heltäckande plan för att styra hela den kommunala verksamheten, inklusive bolagen. Flerårsplanen är navet i styrmodellen och det som är styrande för de kommande tre åren synliggörs där.

Av Flerårsplanen framgår att SEVAB ansvarar för att producera och distribuera el, värme, stadsnät, vatten och renhållning. Tillsammans med Eskilstuna Energi och Miljö AB har SEVAB ett samägt driftsbolag, Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB, ESEM, för alla anläggningar och ett samägt elförsäljningsbolag, Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB.

Bolagspolicy

Bolagspolicyn redovisar hur kommunallagens regler för ägarstyrning av bolagen ska tillämpas i Strängnäs kommun samt hur kommunen i övrigt vill ha kontroll över de kommunala bolagen. Av Bolagspolicyn framgår att budget och flerårsplan för bolagen ska utgå ifrån kommunfullmäktiges ägardirektiv. Bolagen ska hålla kommunstyrelsen löpande informerad om sin och sina dotterbolags verksamhet och om åtgärder av större vikt.

Bolagen ska följa de policyer och styrdokument som ägaren upprättar och fastställer. Ägaren har en informations- och meddelandeskyldighet till bolagen för att säkerställa att sådana dokument är kända för bolagen. Om bolag inte följer, eller har för avsikt att inte följa, hela eller delar av dessa styrdokument ska skälen till det rapporteras till kommunstyrelsen i den årliga bolagsstyrningsrapporten.

Rapportering och information ska ske enligt de direktiv och anvisningar som kommunstyrelsen anger för planerings- och uppföljningsprocessen.

Följande rapporter ska bolagen inge till kommunstyrelsen

- ▶ Styrelsens arbetsordning.
- ▶ VD-instruktion.
- ▶ Protokoll från styrelsesammanträden, årsstämma och bolagsstämma.
- ▶ Årsredovisning inklusive revisionsberättelse och lekmannarevisionens redogörelse.
- ▶ Delårsrapport.
- ▶ Bolagsstyrningsrapport.
- ▶ Underlag till sammanställd redovisning för kommunen.
- ▶ Årsbudget och flerårsplaner. Av budgeten ska kunna utläsas resultat- och balansbudget, investeringsplan och plan för finansiering.
- ▶ Affärsplan.

Samtliga hel- och delägda bolag lämnar årsredovisning till kommunstyrelsen tillsammans med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisorerna. Kommunstyrelsen överlämnar efter beredning dessa årsredovisningshandlingar till kommunfullmäktige för kännedom. Bolagets årsstämma fastställer årsredovisning samt prövar ansvarsfrihet för styrelse och VD.

Bolagen ska årligen i samband med avlämnande av årsredovisningen, och efter de anvisningar som ges av kommunstyrelsen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av ägardirektiven i en särskild bolagsstyrningsrapport.

I bolagsstyrningsrapport ska information lämnas om:

- ▶ Utvärdering av styrelsen och verkställande direktören.
- ▶ Hur styrelsearbetet bedrivits, inkluderande eventuell arbetsfördelning, antal sammanträden, genomsnittlig närvaro samt vem som varit sekreterare vid styrelsens sammanträden.
- ▶ Hur den interna kontrollen, både vad gäller uppfyllande av bolagets syfte, av ägardirektivet samt finansiell rapportering, är organiserad samt hur väl den interna kontrollen har fungerat under senaste räkenskapsåret.
- ▶ Hur bolagets risker bedömts och följts upp.
- ▶ Hur bolaget kommunicerar med revisorer och lekmannarevisorer.
- ▶ Vilka ärenden som bolaget överlämnat till kommunstyrelsen för avgörande om kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas.
- ▶ Uppföljning avseende Strängnäs kommuns ändamål, ägardirektiv och övriga styrdirektiv.
- ▶ Uppföljning och rapportering av de ekonomiska och finansiella målen.

Bolagen presenterar budget, delårsrapport och årsredovisning för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Bolagsordning och ägardirektiv

Av bolagsordningen för SEVAB Strängnäs Energi AB framgår att bolaget inom SEVAB-koncernen och andra delägda bolag har följande föremål för sin verksamhet:

- Ansvara för försäljning, distribution och produktion av energi, vatten och avlopp och infrastruktur för telekom samt bedriva därmed förenlig verksamhet.
- Ansvara för restprodukthantering och därmed förenlig verksamhet.
- Svaret för förvaltning och fortsatt uppbyggnad av SEVAB:s egendom.

Ändamålet med bolagets verksamhet är utgöra verkställande ledning för SEVAB-koncernen och därvid svara för:

- Att med en effektiv organisation och affärsmässig inriktning tillhandahålla och främja en god energi-, vatten- och avloppsförsörjning, energihushållning, infrastruktur för telekom och restprodukthantering.
- Att verksamheten bedrivs på ett sådant sätt att en rationell energiförsäljning med normal driftstandard upprätthålles.

Av ägardirektivet för SEVAB Strängnäs Energi AB framgår att bolaget är skyldigt att utge ägardirektiv till de bolag som SEVAB i sin tur äger helt eller delvis. Sådana ägardirektiv ska följa de instruktioner och principer som kommunfullmäktige beslutar. Kommunfullmäktiges beslut om principer kan vara föranlett av samverkan med andra ägarkommuner till gemensamt bolag.

SEVAB är skyldigt att lämna information till kommunstyrelsen om ägardirektiv som SEVAB lämnat till bolag som SEVAB äger helt eller delvis.

1.4.1. Verksamhetsdirektiv

- ▶ SEVAB ska aktivt medverka i kommunens övergripande samhällsplanering, framtagande av VA-plan och då särskilt planeringen av utbyggnad och prioriteringsordning för områden som kommunen är skyldig att förse med vatten och avlopp. SEVAB ska även, inom sitt uppdragsområde, bistå kommunen genom aktivt deltagande i den av kommunfullmäktige antagna Vattenplanen i det åtgärdsförebyggande arbetet som återges i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram avseende miljö kvalitetsnormer för vatten (MKN).
- ▶ SEVAB ska aktivt verka för att kommunens avfallsfraktioner i så lång utsträckning det kan bedömas kommunalekonomiskt försvarbart minimeras eller materialåtervinns i enlighet med EU:s avfallstrappa.
- ▶ SEVAB ska på ett kostnadseffektivt sätt driva verksamheten och särskilt arbeta för att minska klimat- och miljöpåverkan.
- ▶ SEVAB ska under affärsmässiga grunder aktivt arbeta för utökad användning av förnyelsebara energikällor med låg miljöpåverkan.
- ▶ SEVAB ska särskilt uppmärksamma energianvändning hos kund som främjar långsiktig och miljömässig hållbarhet.
- ▶ SEVAB ska minimera risker rörande miljörelaterade olyckor och ohälsa i syfte att bidra till målet om en hållbar samhällsutveckling.
- ▶ SEVAB ska upprätta erforderliga planer för beredskap och kris. SEVAB ansvarar för flera samhällsviktiga verksamheter såsom vatten, el och värme och ska arbeta proaktivt med att reducera samhällseffekterna vid en störning, allvarlig händelse eller extraordinär händelse. SEVAB ska tillhandahålla reservkraft, där aggregat, underhåll och framkörning ingår i uppdraget. SEVAB ska ha reserv- och nödvattenplanering samt planer för att hantera en eventuell störning på fjärrvärmesystemet. I den händelse att kommunstyrelsen fattar beslut om att tillämpa lagar rörande extraordinär händelse är SEVAB skyldigt att avdela erforderliga ledningsresurser och resurser för operativ verksamhet. Detta gäller även vid annat eller liknande beslut som medför att beredskapen höjs i kommunen.
- ▶ SEVAB ska i tillämpliga delar delta och arbeta med kommunens företagservice och NKI-mätningar samt delta i mötesformen Dukat Bord.
- ▶ I upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader ska kommunens inköpspolicy följas i tillämpliga delar.
- ▶ Vid utbyggnad av kommunalt VA ska olika alternativ beaktas utifrån möjligheten till kretslopp samt till kommersiella förutsättningar.
- ▶ SEVAB ska aktivt arbeta med utbyggnad av bredband i kommunen. SEVAB ska aktivt medverka till målsättningarna och utbyggnadsprioriteringarna i kommunens bredbandsstrategi.
- ▶ SEVAB ska underlätta fiberinvesteringar från privata aktörer genom att göra kanalisering och svartfiber tillgänglig för andras bredbandsutbyggnad.
- ▶ SEVAB kan vid behov underlätta för privata aktörers investeringar i teknik för trådlöst bredband genom att etablera och äga så kallade samhällsmaster, samt upplåta inplacering i dessa master.
- ▶ SEVAB ska erbjuda praktik/traineeplatser i sin verksamhet.

1.4.2. Ekonomiska direktiv

- ▶ SEVAB ska bedriva verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks av taxor och avgifter. Därutöver ska konkurrensmässiga pris- och taxenivåer eftersträvas med beaktande av gällande lagstiftning inom respektive verksamhet.

- ▶ För att stärka SEVAB:s långsiktiga betalningsförmåga ska SEVAB:s soliditet årligen öka för att år 2030 nå en nivå på minst 25 %.
- ▶ SEVAB ska över en rullande 5 års period (med innevarande år som år 3) ha en självfinansieringsgrad på 100 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar), exklusive VA-verksamheten. Undantag vid större strategiska investeringar kan göras efter beslut i kommunfullmäktige. SEVAB ska sträva efter en jämn investeringstakt över tid.
- ▶ En långsiktig ekonomisk plan med resultaträkningsplan, investerings- och finansieringsplan samt balansräkningsplan om 10 år ska tas fram årligen för respektive bolag och presenteras för ägarna.
- ▶ Bolaget ska lämna årlig utdelning till ägaren. Utdelningskravet fastställs årligen i samband med budget. Undantag vid investeringar i samhällsmaster kan göras efter beslut i kommunfullmäktige.
- ▶ All finansiering i SEVAB ska samordnas med Strängnäs kommun. Vid intern finansiering ska villkoren vara affärsmässiga och en marknadsmässig låneavgift utgå. Vid extern finansiering kan borgen lämnas mot en marknadsmässig borgensavgift.
- ▶ Bolagens finansiering ska anpassas till den årliga limit för långfristiga lån som fastställs av kommunfullmäktige i samband med budget.
- ▶ Bolagens finansförvaltning ska följa de riktlinjer som anges i den finanspolicy som har fastställts av kommunfullmäktige.

1.4.3. Rapportering och uppföljning

Bolaget ska förutom uppföljningsprinciperna i bolagspolicy till moderbolaget lämna en halvårsrapport¹ och en helårsrapport med beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå dessa ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna. Rapportering sker i samband med delårsbokslut och årsbokslut. I uppföljningen ska där så är möjligt presenteras trender över tid och jämförelser med andra.

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentanalys.

¹ Enligt bolaget finns inget som heter halvårsrapport, det som avses med halvårsrapport är delårsrapporten.

2. Granskningsresultat

2.1. Styrning

Revisionsfråga 1: Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?

2.1.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens styrning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Bolaget har beslutat om en affärsplan i enlighet med kommunens bolagspolicy.	●	Styrelsen fastställde 2022-02-14 en affärsplan för åren 2022-2026.
Styrelsen har beslutat om en årsbudget och flerårsplaner i enlighet med kommunens bolagspolicy.	●	Styrelsen beslutade 2021-12-09 om budget för 2022. Affärsplanen 2022-2026 innehåller flerårsplaner.
Av budget och flerårsplan kan i enlighet med bolagspolicy utläsas resultat- och balansbudget, investeringsplan och plan för finansiering.	●	Budgeten tillsammans med affärsplanen innehåller de delar som bolagspolicyn ställer krav på.
Styrelsen har, i enlighet med ägardirektivet, beskrivit sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen.	●	Det saknas en tydlig beskrivning av bolagets bidrag till måluppfyllelsen med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar. Det finns kopplingar mellan SEVAB:s mål nöjda kunder i Affärsplanen och Strängnäs kommuns övergripande inriktningsmål i perspektivet Invånare.
Styrelsen har beslutat om en arbetsordning för styrelsen.	●	Styrelsen beslutade arbetsordning för styrelse 2022-06-08.
Styrelsen har beslutat om en VD-instruktion.	●	Styrelsen beslutade VD-instruktion 2022-06-08.

● = ingen eller oväsentlig avvikelse, ● = viss avvikelse, ● = väsentlig avvikelse

Styrelsen fastställde 2022-02-14 en affärsplan för åren 2022-2026.

Av affärsplanen framgår bolagets vision och affärsidé:

”Vi ska med närhet till kunden utveckla, förvalta och sälja infrastruktur och fastighetsnära tjänster till boende och företagande i Strängnäs kommun och dess närområden. Med hög kunskap och god kvalitet skapar vi mervärde för kunden och förutsättningar för ett hållbart klimatsmart samhälle.”

Utöver detta finns tre strategiska mål att utvecklas mot för att sträva mot visionen och leva upp till affärsidén:

Långsiktig avkastning

Över tid ha en stabil långsiktig avkastning och tillväxt i linje med ägarnas förväntningar och i nivå med de bästa i branschen.

Nöjda kunder

Tillhandahålla tjänster och leveranser som motsvarar eller överträffar kundernas förväntningar vad gäller utbud, pris, leverans och utveckling av tjänster samt kundbemötande.

Hållbar utveckling

Bidra till klimatomställningen och samhällsnyttan genom att bedriva en långsiktigt hållbar verksamhet, med ansvarstagande för miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter för nuvarande och kommande invånare i kommunen.

Av affärsplanen framgår ett stort antal mål för bolaget, varav de flesta är konkreta och mätbara, på ovan nämnda områden långsiktig avkastning, nöjda kunder och hållbar utveckling. Målvärden finns för 2022, 2024 och 2026.

2.1.1.1 Mål i ägardirektiven

Bolaget ges genom ägardirektiven ett stort antal uppdrag genom verksamhetsdirektiv. Av bolagspolicyn framgår att budget och flerårsplan för bolagen ska utgå ifrån kommunfullmäktiges ägardirektiv. Affärsplan och budget innehåller hänvisningar till direktiven men saknar en systematisk hantering av samtliga direktiv och bolagets hantering av dessa.

Bolagets mätbara ekonomiska mål i ägardirektiven är:

- ▶ För att stärka SEVAB:s långsiktiga betalningsförmåga ska SEVAB:s soliditet årligen öka för att år 2030 nå en nivå på minst 25 %.
- ▶ SEVAB ska över en rullande 5 års period (med innevarande år som år 3) ha en självfinansieringsgrad på 100 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar), exklusive VA-verksamheten. Undantag vid större strategiska investeringar kan göras efter beslut i kommunfullmäktige. SEVAB ska sträva efter en jämn investeringstakt över tid.

I bolagets affärsplan finns prognoser över den årliga soliditeten mellan 2022-2026. I budget 2022 finns utfall för 2019 och 2020, prognos för 2021 och budget för 2022. I bolagets budget för 2022 framgår att det i det ekonomiska direktivet ingår att "för att stärka SEVAB:s långsiktiga betalningsförmåga ska SEVAB:s soliditet årligen öka med minst 0,5%". Ökningen med minst 0,5% framgår inte av det senaste ägardirektivet som fullmäktige har beslutat. Ändringen har inte uppmärksammats av bolaget och därför hänvisas i detta fall till det gamla direktivet.

Av planen för soliditet i affärsplanen framgår att soliditeten förväntas minska mellan 2022-2024. Bolaget skriver att företaget inte kan efterleva ägardirektivet att öka soliditeten med 0,5 procentenheter per år till följd av höga investeringsnivåer, där merparten av investeringarna finansieras med lån.

I affärsplanen finns prognoser över den årliga självfinansieringsgraden av investeringar inklusive och exklusive va-verksamheten mellan 2022-2026. I budget 2022 finns utfall för 2019 och 2020, prognos för 2021 och budget för 2022. Det finns dock ingen prognos över självfinansieringsgrad över rullande 5 års period i enlighet med målet med ägardirektivet. Av avstämningar med bolaget framgår att det endast är ett urval av rapporteringen som redovisas i affärsplanen och att självfinansieringsgraden rapporterats till ägarna enligt mallar som har tagits fram för detta syfte.

2.1.1.2 Bidrag till kommunkoncernens måluppfyllelse

Av ägardirektivet framgår att bolaget ska beskriva sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen. De politiska prioriteringarna i flerårsplanen 2022-2024 är:

- ▶ Skolutveckling 2023 och samverkan för förbättrade kunskapsresultat och ökad likvärdighet
- ▶ Medborgardialog och utveckling av tjänster för en växande och inkluderande kommun
- ▶ Trygghet genom samverkan
- ▶ Stärka hälsa och livskvalitet hos äldre samt förebygga ohälsa hos barn, unga, vuxna och äldre
- ▶ Samverkan för minskad klimat- och miljöpåverkan
- ▶ Gemensamt ägarskap för näringslivsarbetet
- ▶ Långsiktigt hållbar tillväxt
- ▶ Kompetensförsörjning och arbetsmiljö
- ▶ Medarbetarskap genom medledarskap, tillit och kreativitet
- ▶ Aktiv ekonomistyrning
- ▶ Förstärka den digitala omställningen

Vi noterar att bolaget arbetar och satt upp målsättningar inom ramen för flera av de politiska prioriteringarna men att det inte finns någon tydlig koppling till kommunens politiska prioriteringar i bolagets affärsplan på det sätt som ägardirektivet föreskriver. Av granskningen framgår att det pågår ett arbete med att utveckla en bättre integrering mellan åtaganden enligt ägardirektivet och affärsplanen.

2.2. Intern kontroll

Revisionsfråga 2: Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?

2.2.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens uppföljning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I tabell nedan har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrelsen har beslutat om delårsrapporter i enlighet med kommunens bolagspolicy.	●	Ja, styrelsen beslutade 2022-06-08 samt 2022-09-22 om delårsbokslut för tertial 1 respektive tertial 2 för bolaget.
Styrelsen har beslutat om en årsredovisning.	●	Ja, styrelsen beslutade 2023-02-15 om en årsredovisning för 2022.
Bolaget har i enlighet med ägardirektivet till moderbolaget lämnat en halvårsrapport (vid delårsbokslut) och en helårsrapport (vid årsbokslut) med beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna.	●	Bolaget har i samband med delårsbokslutet och årsrapporteringen genomfört en uppföljning av ägardirektivet avseende vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå direktiven och resultat av genomförda aktiviteter.

Styrelsen har beslutat om en bolagsstyrningsrapport i enlighet med kommunens bolagspolicy,	●	Styrelsen har 2023-02-15 beslutat om en bolagsstyrningsrapport för SEVAB Strängnäs Energi AB.
Av bolagsstyrningsrapporten framgår, i enlighet med bolagspolicyn, hur den interna kontrollen, både vad gäller uppfyllande av bolagets syfte, av ägardirektivet samt finansiell rapportering, är organiserad samt hur väl den interna kontrollen har fungerat under senaste räkenskapsåret.	●	Ja, bolagsstyrningsrapporten innehåller den information som bolagspolicyn kräver.
Av bolagsstyrningsrapporten framgår hur bolagets risker bedömts och följts upp.	●	Ja, rapporten innehåller en utförlig beskrivning av hur riskerna bedömts och följts upp under året.
Styrelsen har gjort en analys utifrån sannolikhet och konsekvens för att identifiera områden som kräver kontroll.	●	Bolaget har gjort en riskanalys utifrån sannolikhet och konsekvens för 2022.
Styrelsen har beslutat om en internkontrollplan baserad på analys utifrån sannolikhet och konsekvens.	●	Styrelsen har i december 2021 beslutat om en internkontrollplan för 2022 där riskernas bedömda sannolikhet, konsekvens och riskvärde framgår.
Styrelsen har efter verksamhetsåret följt upp resultatet av internkontrollplanen i den omfattning som fastställts i planen.	●	Styrelsen följt upp internkontrollplanen för 2022 vid bokslut.

● = ingen eller oväsentlig avvikelse, ● = viss avvikelse, ● = väsentlig avvikelse

Styrelsen har haft åtta protokollförda möten under verksamhetsåret 2022 och vi har tagit del av och läst styrelseprotokoll.

Styrelsen har 2023-02-15 beslutat om en bolagsstyrningsrapport för SEVAB Strängnäs Energi AB. Bolagsstyrningsrapporten innehåller den information som bolagspolicyn kräver.

Styrelsen har i december 2021 beslutat om en internkontrollplan för 2022 där riskernas orsak, bedömda sannolikhet, konsekvens och riskvärde framgår. Internkontrollplanen innehåller tre risker:

- ▶ Effektbrist i överliggande nät i förhållande till utökade kundbehov i EEM:s nät, medför att vi inte kan ansluta kunder till elnätet i rimlig tid.
- ▶ Skador på infrastruktur som t.ex. kan leda till källaröversvämningar.
- ▶ Nya produkter och tjänster kan ej lanseras.

Internkontrollplanen innehåller inga uppgifter kring hur riskerna hanteras, vilken funktion som ansvarar för risken eller kontroller av risken eller med vilken frekvens som risken ska kontrolleras.

Av ärendebeskrivningen till beslutet avseende internkontrollplan framgår att uppföljning och rapportering av internkontrollplanen ingår i bolagets delårsrapportering. I uppföljningen ingår att kommentera, analysera och redovisa åtgärder samt om det är något som behöver korrigeras eller hanteras. Av ärendebeskrivningen framgår även att åtgärder från tidigare uppföljningar ska följas upp.

Uppföljning av internkontrollplanen har skett vid styrelsemöte 2022-06-08. Vi konstaterar att uppföljningen av internkontrollplanen innehåller sju risker att jämföra med de tre risker som beslutades i den ursprungliga planen. Vi noterar att styrelsen aktivt arbetat med riskerna under första delen av året och utöver att addera risker även justerat sannolikheten för risker.

Vad gäller uppföljning av internkontrollplanen för verksamhetsåret 2022 bedöms att riskvärdet för 6 av 7 risker ligger kvar på samma nivå som för senaste uppföljningen och bedöms fortsatt vara av betydande karaktär. Sannolikheten för risken att höga och volatila elpriser leder till ett försämrat resultat har sänkts från ett värde av 5 till 2 på en femgradig skala och ges därav ett lägre riskvärde. Ett antal åtgärder har genomförts för att minska risken, bland annat att fastpris stoppas när det inte går att prissäkra med de erbjudna villkoren och att produkten Strängnäs-el har säljstoppats.

Budgetuppföljningen vid tertiäl 2 prognosticerar ett lägre resultat för koncernen (-60,0 mnkr) än det som budgeterats i början av året (71,9 mnkr). Resultatet exklusive försäljning prognosticeras till 30,2 mnkr.

Bolaget har i samband med delårsbokslutet 2022 genomfört en uppföljning av ägardirektivet avseende vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå direktiven och resultat av genomförda aktiviteter. Av uppföljningen framgår att 2 av 22 direktiv har status försenat/sämre än målet medan övriga 20 direktiv har status klart/bättre än målet. De ägardirektiv som har status försenat/sämre än målet är:

- SEVAB ska över en rullande 5 års period (med innevarande år som år 3) ha en självfinansieringsgrad på 100 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar), exklusive VA-verksamheten. Undantag vid större strategiska investeringar kan göras efter beslut i kommunfullmäktige. SEVAB ska sträva efter en jämn investeringstakt över tid.
- SEVAB ska lämna årlig utdelning till ägaren. Utdelningskravet fastställs årligen i samband med budget. Undantag vid investeringar i samhällsmaster kan göras efter beslut i kommunfullmäktige.

Som skäl anges att investeringsnivåerna inom Sevab Elnät som planeras att vara höga de närmaste tre åren innebär att målet om 100 % självfinansieringsgrad inte kan nås. SEVAB kommer inte att ge någon utdelning under 2022 beroende på att försäljningen av värmeverksamheten skatteoptimerades så att SEVAB Strängnäs Energi AB gjorde en stor förlust på cirka 95 mnkr och vinsten vid försäljningen tillföll/fick/erhöll moderbolaget SKF AB i sin helhet. Därmed har bolaget inga utdelningsbara medel.

Vi konstaterar att bolaget för 2022 även lämnat en helårsrapport med beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna.

2.3. Måluppfyllelse

Revisionsfråga 3: När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

2.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens måluppfyllelse med utgångspunkt i styrelsens mål för verksamhet och ekonomi.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
---------------	-------------	-----------

Fullmäktiges ekonomiska direktiv i ägardirektivet är uppfyllda.	●	Fullmäktiges ekonomiska direktiv är till övervägande del uppfyllda. Däremot framgår att direktiven om 100% självfinansieringsgrad samt utdelning till ägaren inte uppnås.
Styrelsen har, i enlighet med ägardirektivet, genomfört aktiviteter i syfte att uppnå ägardirektiven.	●	Av bolagets åtagandeuppföljning framgår att 20 av bolagets 22 aktiviteter har genomförts eller ligger bättre till än målet.
Styrelsen har, i enlighet med ägardirektivet, i uppföljningen gjort en återkoppling till kommunstyrelsen avseende bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse.	●	Bolaget gör ingen tydlig återkoppling avseende bolagets bidrag till måluppfyllelsen av kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen. Däremot rapporterar bolaget genom exempelvis uppföljning av ägardirektiv arbete med koppling till de prioriteringar som flerårsplanen fastslår.

● = ingen eller oväsentlig avvikelser, ● = viss avvikelser, ● = väsentlig avvikelser

Måluppfyllelse

I bilaga 1 till årsbokslutet redovisas en kortare och sammanfattande uppföljning av måluppfyllelse i form av kommentarer utifrån kommunfullmäktiges fem övergripande inriktningsmål i fyra perspektiv. Bolaget följer nyckeltal kopplade till målen. Utfall presenteras för perspektiven invånare/kunder, samhälle/hållbar utveckling, ekonomi samt medarbetare. Vi noterar att det i vissa fall saknas en tydlig koppling mellan affärsplan och återsrapportering i bilagan till årsbokslutet. I bilagan till årsbokslutet återsrapporteras flera mål och nyckeltal som saknas i affärsplanen.

I återsrapporteringen saknas i vissa fall en återkoppling till vad målsättningen för målet var. Exempelvis under invånare/kunder mäts bland annat medelavbrottsstid elnät (min/kund) som för året var 3 minuter mindre än genomsnittet för den senaste femårsperioden men där jämförelse med mål för 2022 saknas. Under samhälle/hållbar utveckling mäts bland annat andel fordon som körs med fossilfria bränslen och CO₂-utsläppen mätt i gram/km. För året var utfallet 77 % av flottan respektive 55,3 gram/km, vilket var lägre än målet. Vad målsättningen var framgår däremot inte. Andra nyckeltal som följs upp inkluderar även utsläppsriktvärden och begränsningsvärden för avloppsreningsverken. Av uppföljningen framgår bland annat att Strängnäs avloppsreningsverk överskred begränsningsvärdet för totalkväve, orsaken uppges bero på att kvävesteget reparerades under en del av året.

Under ekonomi mäts resultatet efter finansiella poster, genomförandegrad av investeringarna, investeringarnas budgetföljsamhet, andel köpta varor och tjänster från avtalade leverantörer samt CO₂-utsläppen för transporter. Det enda nyckeltalet som uppfyllde målet var CO₂-utsläppen för transporter, för andel köpta varor och tjänster från avtalade leverantörer redovisas inget målvärde.

Under medarbetare mäts sjukfrånvaro och antal inträffade olyckor. Utfallet för sjukfrånvaron var 3,9 %, vilket uppges vara i nivå med målet. Utfallet för olyckor var 33 stycken, vilket var lägre än förra årets utfall på 45 olyckor, däremot redovisas inget målvärde.

SEVAB:s styrelse har genomfört en åtagandeuppföljning för 2022 som utgår från de åtaganden/direktiv som bolaget har fått i ägardirektivet. Av uppföljningen framgår att styrelsen bedömer att 20 av bolagets 22 åtaganden under året har status *klart/bättre än målet*. De två övriga åtagandena bedöms ha status *försenat/sämre än målet*.

Det finns ingen tydlig återkoppling av bolagets bidrag till måluppfyllelsen med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen. Av rapporteringen framgår dock att bolaget arbetar med ett flertal av de prioriteringar som flerårsplanen fastslår. Ett sådant exempel är målet nöjda kunder.

Ekonomi

Resultatet för SEVAB-koncernen efter finansiella poster för 2022 redovisades till -46,73 mnkr, vilket är 118,68 mnkr lägre än budget på 71,95 mnkr. Den främsta anledningen till underskottet kan härledas till försäljningen av värmeverksamheten som kommunfullmäktige beslutade om i augusti 2021 och som genomfördes under 2022.

Av årsredovisningen framgår att moderbolagets resultat för 2022 blev -13,64 mnkr. Resultatet uppges framför allt bero på avvecklingskostnader till följd av försäljningen av fjärrvärmeverksamheten.

SEVAB Nät redovisade totalt ett resultat på 54,7 mnkr. Det starka resultatet kopplas framför allt till höga intäkter för nya elnätsanslutningar som har tillkommit efter en kraftig expansion av bolagets nätområde. Moderbolagets andel av Eskilstuna Strängnäs Elförsäljnings AB och ESEM:s resultat uppgick till 0,5 mnkr respektive 2,5 mnkr.

VA-verksamheten redovisar för 2022 ett nollresultat, vilket var något sämre än det budgeterade resultatet på 4,6 mnkr. Avvikelsen förklaras bland annat av lägre intäkter från anläggningsavgifter och ökat behov av slamtömning på båda reningsverken. Även kostnadsökningar på grund av ökade priser på el, drivmedel, råvaror och kemikalier bidrog till avvikelsen. VA-verksamhetens resultat, exklusive balanserat resultat från tidigare år uppgick till 6,4 mnkr. Det sparade resultatet från tidigare år var vid ingången av 2022 13,9 mnkr, vilket kommer att minska för att täcka förlusten.

I uppföljning av åtaganden framgår att det ekonomiska direktivet "SEVAB ska över en rullande 5 års period (med innevarande år som år 3) ha en självfinansieringsgrad på 100 % för investeringar exklusive VA-verksamheten. SEVAB ska sträva efter en jämn investeringstakt över tid", har status *försenat/sämre än målet*. Av uppföljningen framgår att årets självfinansieringsgrad var 5 %. Den genomsnittliga självfinansieringsgraden de tre senaste åren varit 33 %. Den höga investeringsnivån inom SEVAB Elnät uppges vara anledning till att målet inte kommer kunna uppnås.

Bolaget uppfyller heller inte åtagandet att "SEVAB ska lämna årlig utdelning till ägaren. Utdelningskravet fastställs årligen i samband med budget. Undantag vid investeringar i samhällsmaster kan göras efter beslut i kommunfullmäktige." Detta uppges bero på att försäljningen av värmeverksamheten gjordes med stor förlust och inga utdelningsbara medel fanns disponibla. Bolaget kommer lämna 5 mnkr i utdelning av 2022 års resultat under 2023.

Av uppföljningen av åtaganden 2022 framgår att åtagandet "för att stärka SEVABs långsiktiga betalningsförmåga ska SEVABs soliditet årligen öka för att år 2030 nå en nivå på minst 25 %" har status klart/bättre än målet då "prognos för soliditeten är att den kommer att öka under året med minst 0,5 procentenhet." Som tidigare noterats står det inte längre något om en ökning på minst 0,5 procentenhet i ägardirektivet. Åtagandet är formulerat så att det innehåller två olika mål, att soliditeten årligen ska öka samt uppnå en soliditet om minst 25 % för 2030. Enligt bolaget är det andra målet svårt att nå om

investeringar sker enligt nuvarande investeringsplan, i Långtidsplanen 2021-2030² bedömdes det vara orimligt att nå.

2.4. Bedömning

Bolaget har beslutat om en affärsplan i enlighet med kommunens bolagspolicy. Vi bedömer att styrelsen har beslutat om mål och indikatorer i affärsplanen. Målen är konkreta och mätbara och ger enligt vår bedömning en god grund för att uppnå en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.

Vår bedömning är att bolaget kan tydliggöra beskrivningen av sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen, vilket är ett krav i ägardirektivet. Vi ser därför positivt på att det pågår ett arbete med att utveckla en bättre integrering mellan åtaganden enligt ägardirektivet och affärsplanen.

Vi bedömer att styrelsen har gjort en analys utifrån sannolikhet och konsekvens och beslutat om en internkontrollplan. Riskerna följs upp i delårs- och årsrapportering. Vår bedömning är att den struktur som bolaget arbetar efter ger styrelsen förutsättningar att ha en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi. Vi bedömer att internkontrollplanen kan stärkas genom att lägga till information kring hur riskerna hanteras, vilken funktion som ansvarar för risken och kontroller av risken samt med vilken frekvens som risken ska kontrolleras.

Styrelsen gör en uppföljning av ägardirektivet i delårs- och årsrapportering. Vår bedömning är att bolaget under verksamhetsåret 2022 har arbetat i enlighet med ägardirektiv och bolagsordning.

Vi bedömer att bolaget i huvudsak nått fullmäktiges direktiv avseende ekonomi. Avseende styrelsens mål för ekonomi noterar vi att det finns mål som inte nås. Försäljningen av värmeverksamheten som beslutades av fullmäktige under 2021 gjordes med stor förlust och att inga utdelningsbara medel fanns disponibla under 2022. Detta innebär att bolaget inte uppfyller åtagandet om att lämna årlig utdelning till ägaren och påverkar bedömningen avseende måluppfyllelsen för ekonomi under 2022.

² Dokumentet upphörde att gälla vid beslut av Affärsplan 2022–2026.

3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

I vår översiktliga granskning av bolagsstyrelsen i SEVAB Strängnäs Energi AB har vi inte hittat några väsentliga avvikelser. Vi bedömer därför att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelsen når måluppfyllelse för verksamheten för 2022. Måluppfyllelsen för ekonomi avseende verksamhetsåret 2022 bedömer vi vara delvis tillräcklig då koncernen redovisar ett betydande underskott. Det kan dock tilläggas att försäljningen av bolagets fjärrvärmeverksamhet som beslutats av fullmäktige fått stora effekter på resultatet.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.
Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?	Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig intern kontroll.
Når styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Vi bedömer att styrelsen når måluppfyllelse för verksamheten. Måluppfyllelsen för ekonomi bedömer vi som delvis tillräcklig.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi styrelsen att:

- ▶ Utveckla internkontrollplanen med uppgifter om hur riskerna hanteras, vilken funktion som ansvarar för risken eller kontroller av risken samt med vilken frekvens som risken ska kontrolleras.
- ▶ Fullfölja arbetet med att tydligare integrera åtaganden i ägardirektivet i bolagets affärsplan.
- ▶ Tydliggöra beskrivningen av bolagets bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen.

Strängnäs 30 mars 2023

Jakob Hallén
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Anders More
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Kommunrevisionen

Lekmannarevisor i
Eskilstuna Energi och miljö Försäljning AB
Strängnäs kommun

Till årsstämman i Eskilstuna Energi och miljö Försäljning
AB, organisationsnummer 556001-6882

Till kommunfullmäktige i Strängnäs och Eskilstuna
kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige i Strängnäs kommun utsedda lekmannarevisor, har granskat Eskilstuna Energi och miljö Försäljning AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Strängnäs 2023-03-08

Bertil Stensgård

Lekmannarevisor

Kommunrevisionen

Lekmannarevisor i
Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB
Strängnäs kommun

Till årsstämman i Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB
organisationsnummer 556964-8727

Till Kommunfullmäktige i Strängnäs kommun och Eskilstuna
kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige i Strängnäs kommun utsedda lekmannarevisor, har granskat Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts tillsammans med sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Strängnäs 2023-03-08

Bertil Stensgård

Lekmannarevisor

Kommunrevisionen

Lekmannarevisor i
Eskilstuna Strängnäs energi och miljö AB
Strängnäs kommun

Till årsstämman i Eskilstuna Strängnäs Energi och miljö AB
organisationsnummer 556935-7501

Till kommunfullmäktige i Strängnäs kommun och
kommunfullmäktige i Eskilstuna kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige i Strängnäs kommun utsedda lekmannarevisor, har granskat Eskilstuna Strängnäs Energi och miljö AB:s verksamhet.

Granskningen har utförts tillsammans med sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Strängnäs 2023-03-08

Bertil Stensgård

Lekmannarevisor

Lekmannarevisor
i Strängnäs Bostads AB
Org nr 556042-5422

Granskningsredogörelse

Allmänt

Lekmannarevisorns uppgift är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Detta i enlighet med vad som stadgas i aktiebolagslagen (ABL). Lekmannarevisorn ska inte avge någon revisionsberättelse utan en granskningsrapport, vilken ska överlämnas till årsstämman.

Min utgångspunkt för granskningen har varit regelverket i ABL samt skriften god revisionsred i kommunal verksamhet. Inga direktiv för min granskning har lämnats av årsstämman.

Jag har gått igenom styrelsens protokoll och tagit del av årsredovisningen. Detta för att informera mig om hur bolaget arbetat under året utifrån bolagsordning och ägardirektiv samt statusen på den interna kontrollen.

Vidare har möten genomförts med VD, styrelsen samt bolagets auktoriserade revisor.

Resultat

Min samlade bedömning kring bolagets verksamhet för år 2022, avseende ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredsställande sätt och intern kontroll, är tillfredsställande, vilket framgår av granskningsrapporten.

Strängnäs 2023-03-18

Bertil Stensgård
Lekmannarevisor

Till årsstämman i Strängnäs Bostads AB
Till fullmäktige i Strängnäs kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i Strängnäs Bostads AB.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

I samband med min granskning har jag inhämtat information rörande bolagets former för styrning och verksamhetsuppföljning. Detta inkluderar hur bolaget arbetar med riskanalyser och metoder för intern kontroll. På mitt uppdrag har EY under året genomfört en grundläggande granskning av Strängnäs Fastighets AB med dotterbolag, där Strängnäs Bostads AB ingår. Uppdraget har omfattat granskning av om styrelsen utövar en tillräcklig styrning av verksamheten och ekonomin, om styrelsen har en tillräcklig intern kontroll över verksamheten och ekonomin samt om styrelsen når måluppfyllelse för året rörande verksamhet och ekonomi.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Granskningen har genomförts på koncernnivå då bolaget arbetar enligt samma rutiner som moderbolaget.

Granskningen har avrapporterats i särskild rapport.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll under 2022 har varit tillräcklig.

Strängnäs den 18 mars 2023

Bertil Stensgård
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorn
i Strängnäs Fastighets AB
Org nr 556665-3100

Granskningsredogörelse

Allmänt

Lekmannarevisorns uppgift är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Detta i enlighet med vad som stadgas i aktiebolagslagen (ABL). Lekmannarevisorn ska inte avge någon revisionsberättelse utan en granskningsrapport, vilken ska överlämnas till årsstämman.

Min utgångspunkt för granskningen har varit regelverket i ABL samt skriften god revisionssed i kommunal verksamhet. Inga direktiv för min granskning har lämnats av årsstämman.

Jag har gått igenom styrelsens protokoll och tagit del av årsredovisningen. Detta för att informera mig om hur bolaget arbetat under året utifrån bolagsordning och ägardirektiv samt statusen på den interna kontrollen.

Vidare har möten genomförts med VD, styrelsen samt bolagets auktoriserade revisor.

Resultat

Min samlade bedömning kring bolagets verksamhet för år 2022, avseende ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredsställande sätt och intern kontroll, är tillfredsställande, vilket framgår av granskningsrapporten.

Strängnäs 2023-03-18

Bertil Stensgård
Lekmannarevisör

Till årsstämman i Strängnäs Fastighets AB
Till fullmäktige i Strängnäs kommun

Granskningsrapport för år 2022

Jag, av fullmäktige utsedd lekmannarevisor, har granskat verksamheten i Strängnäs Fastighets AB.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

I samband med min granskning har jag inhämtat information rörande bolagets former för styrning och verksamhetsuppföljning. Detta inkluderar hur bolaget arbetar med riskanalyser och metoder för intern kontroll. På mitt uppdrag har EY under året genomfört en grundläggande granskning av Strängnäs Fastighets AB med dotterbolag. Uppdraget har omfattat granskning av om styrelsen utövar en tillräcklig styrning av verksamheten och ekonomin, om styrelsen har en tillräcklig intern kontroll över verksamheten och ekonomin samt om styrelsen når måloppfyllelse för året rörande verksamhet och ekonomi.

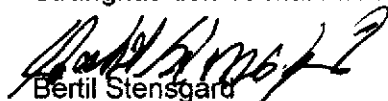
Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Granskningen har avrapporterats i särskild rapport.

Därutöver konstaterar jag att bolaget har aktiverat en immateriell anläggningstillgång kopplat till ett projekt i bolaget rörande ett nytt processorienterat arbetssätt. Bedömningen är att kostnaderna ej uppfyller kraven för att aktiveras som en tillgång.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll under 2022 har varit tillräcklig.

Strängnäs den 18 mars 2023

Bertil Stensgård
Lekmannarevisor

Strängnäs Fastighets AB med dotterbolag

Strängnäs kommun

Grundläggande granskning 2022

Building a better
working world

Innehåll

1.	Inledning.....	2
1.1.	Bakgrund.....	2
1.2.	Syfte och revisionsfrågor.....	2
1.3.	Avgränsning.....	2
1.4.	Revisionskriterier.....	2
1.5.	Genomförande.....	7
2.	Granskningsresultat.....	8
2.1.	Styrning.....	8
2.2.	Intern kontroll.....	10
2.3.	Måluppfyllelse.....	12
2.4.	Bedömning.....	13
3.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer.....	15

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionen granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisionen granskar på samma sätt, genom de lekmannarevisorer som utsetts i kommunens företag enligt kommunallagens 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i dessa juridiska personer.

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen skall utgå från god revisionsred. Enligt God revisionsred 2018 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred. Granskningen är av översiktlig karaktär.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorn underlag till sin granskningsrapport som ligger till grund för fullmäktiges ansvarsprövning. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

1.3. Avgränsning

Granskningen genomförs för av Strängnäs kommun helägda bolag. Denna granskningsrapport behandlar Strängnäs Fastighets AB med dotterbolag. I tid avgränsas granskningen till verksamhetsåren 2022.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

Kommunallagen 10 kap 2-6 §§, 12 kap 1, 4 §§: Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs av nämnder, fullmäktigeberedningar eller kommunala bolag. Bolagen granskas genom de av fullmäktige utsedda lekmannarevisorererna. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt

och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

God revisionsred 2018, SKRs revisionsdelegation: God revisionsred i kommunal verksamhet avser granskning och prövning av de som ansvarar för beredning, verkställighet och förvaltning inom det kommunala ansvarssystemet. God revisionsred i kommunal verksamhet omfattar alla revisionsuppdrag till vilka fullmäktige utser revisorer. För genomförande av granskningar anlitar revisorerna sakkunniga. Revisorerna genomför en årlig granskning som består av en grundläggande granskning, fördjupade granskningar samt granskning av delårsrapport och årsredovisning. Denna rapport är en del i den grundläggande granskningen, vilken enligt God sed ska omfatta måluppfyllelse, styrning och intern kontroll.

Flerårsplan 2022-2024

Flerårsplanen är kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens heltäckande plan för att styra hela den kommunala verksamheten, inklusive bolagen. Flerårsplanen är navet i styrmodellen och det som är styrande för de kommande tre åren synliggörs där.

Av Flerårsplanen framgår att Strängnäs Fastighets AB (SFAB) ska skapa möjligheter för kommunens verksamheter att arbeta i effektiva lokaler genom att förvärva, äga, förvalta, hyra, förädla, avyttra och optimera fastigheter. Bolaget ska genom sitt dotterbolag, Strängnäs Bostads AB, SBAB, främja bostadsförsörjningen genom att bygga och förvalta bostäder.

Bolagspolicy

Bolagspolicyn redovisar hur kommunallagens regler för ägarstyrning av bolagen ska tillämpas i Strängnäs kommun samt hur kommunen i övrigt vill ha kontroll över de kommunala bolagen.

Av Bolagspolicyn framgår att budget och flerårsplan för bolagen ska utgå ifrån kommunfullmäktiges ägardirektiv. Bolagen ska hålla kommunstyrelsen löpande informerad om sin och sina dotterbolags verksamhet och om åtgärder av större vikt.

Bolagen ska följa de policyer och styrdokument som ägaren upprättar och fastställer. Ägaren har en informations- och meddelandeskyldighet till bolagen för att säkerställa att sådana dokument är kända för bolagen. Om bolag inte följer, eller har för avsikt att inte följa, hela eller delar av dessa styrdokument ska skälen till det rapporteras till kommunstyrelsen i den årliga bolagsstyrningsrapporten.

Rapportering och information ska ske enligt de direktiv och anvisningar som kommunstyrelsen anger för planerings- och uppföljningsprocessen.

Följande rapporter ska bolagen inge till kommunstyrelsen

- ▶ Styrelsens arbetsordning.
- ▶ VD-instruktion.
- ▶ Protokoll från styrelsesammanträden, årsstämma och bolagsstämma.
- ▶ Årsredovisning inklusive revisionsberättelse och lekmannarevisionens redogörelse.
- ▶ Delårsrapport.
- ▶ Bolagsstyrningsrapport.
- ▶ Underlag till sammanställd redovisning för kommunen.
- ▶ Årsbudget och flerårsplaner. Av budgeten ska kunna utläsas resultat- och balansbudget, investeringsplan och plan för finansiering.
- ▶ Affärsplan.

Samtliga hel- och delägda bolag lämnar årsredovisning till kommunstyrelsen tillsammans med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisorerna. Kommunstyrelsen överlämnar efter beredning dessa årsredovisningshandlingar till kommunfullmäktige för kännedom.

Bolagets årsstämma fastställer årsredovisning samt prövar ansvarsfrihet för styrelse och VD.

Bolagen ska årligen i samband med avlämnande av årsredovisningen, och efter de anvisningar som ges av kommunstyrelsen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av ägardirektiven i en särskild bolagsstyrningsrapport.

I bolagsstyrningsrapport ska information lämnas om:

- Utvärdering av styrelsen och verkställande direktören.
- Hur styrelsearbetet bedrivits, inkluderande eventuell arbetsfördelning, antal sammanträden, genomsnittlig närvaro samt vem som varit sekreterare vid styrelsens sammanträden.
- Hur den interna kontrollen, både vad gäller uppfyllande av bolagets syfte, av ägardirektivet samt finansiell rapportering, är organiserad samt hur väl den interna kontrollen har fungerat under senaste räkenskapsåret.
- Hur bolagets risker bedömts och följts upp.
- Hur bolaget kommunicerar med revisorer och lekmannarevisorer.
- Vilka ärenden som bolaget överlämnat till kommunstyrelsen för avgörande om kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas.
- Uppföljning avseende Strängnäs kommuns ändamål, ägardirektiv och övriga styrdirektiv.
- Uppföljning och rapportering av de ekonomiska och finansiella målen.

Bolagen presenterar budget, delårsrapport och årsredovisning för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Bolagsordning och ägardirektiv

Av bolagsordningen för Strängnäs Fastighets AB framgår att bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Strängnäs kommun förvärva, äga, avyttra, bebygga, förhyra och förvalta fastigheter för kommunalt finansierad verksamhet samt förädla och optimera utnyttjandet av friställda lokaler och fastigheter som inte avyttras. Bolaget har även till föremål för sin verksamhet att via eget dotterbolag inom Strängnäs kommun, förvärva, äga, avyttra, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar samt även med lokaler i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är de kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten.

Ändamålet med bolagets verksamhet är att främja försörjningen av lokaler för kommunal verksamhet och därvid verka för ett optimalt utnyttjande av kommunens lokaler samt att via sitt dotterbolag främja bostadsförsörjningen inom Strängnäs kommun.

Av ägardirektivet för Strängnäs Fastighets AB framgår att bolaget är skyldigt att utge direktiv till de bolag som SFAB i sin tur äger helt eller delvis. Sådana ägardirektiv ska följa de instruktioner och principer som kommunfullmäktige beslutar. SFAB är skyldig att lämna information till kommunstyrelsen om direktiv som SFAB lämnat till bolag som SFAB äger helt eller delvis. Ägardirektiven kan årligen revideras i den omfattning som kommunfullmäktige i Strängnäs kommun finner skäl till.

Vad avser bostadsförsörjning är detta organiserat i ett helägt dotterbolag till SFAB, Strängnäs Bostads AB (SBAB). Kommunen är ansvarig för bostadsförsörjningen inom sitt geografiska område. Strängnäs kommun uppdrar genom dessa ägardirektiv till SFAB att ansvara för bostadsförsörjningen i kommunen tillsammans med privata aktörer.

Styrelsen för SFAB har att utforma organisationen och kontrollen över verksamheten i SBAB så att bolagets ändamål och mål tillgodoses. Inom ramen för affärsmässighet med iakttagande av de särskilda regler som gäller för allmännyttiga bostadsföretag ska bolagets verksamhet präglas av ett socialt ansvar för bostadsmarknaden i kommunen.

De direktiv som SFAB utställer till dotterbolag ska avhandla vad som framkommer i SFAB:s ägardirektiv med undantag av direktiv gällande verksamhetslokaler.

SFAB ska arbeta för att kommunens vision, mål och värdegrund genomsyrar verksamheten. SFAB ska beskriva sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen. I uppföljningen ska en återkoppling till bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse göras.

1.4.1. Verksamhetsdirektiv

1.4.1.1 Allmän inriktning

- ▶ SFAB ska aktivt arbeta med frågor som rör säkerhet, upplevelsen av trygghet och utomhusmiljöer som inbjuder till aktiviteter.
- ▶ SFAB ska aktivt arbeta med hållbarhets-, miljö-, energi- och klimatfrågor. SFAB ska på ett kostnadseffektivt sätt förvalta fastigheter och särskilt arbeta för att minska klimat- och miljöpåverkan.
- ▶ SFAB upprättar erforderliga planer för beredskap och kris. Härvidlag ska SFAB proaktivt arbeta med att reducera samhällseffekterna vid en extraordinär händelse. I den händelse att kommunstyrelsen fattar beslut om att tillämpa lagar rörande extraordinär händelse är SFAB skyldigt att avdela erforderliga ledningsresurser och resurser för operativ verksamhet. Detta gäller även vid annat eller liknande beslut som medför att beredskapen höjs i kommunen.
- ▶ I upphandling av varor, tjänster och byggtreprenader ska kommunens inköspolicy följas i tillämpliga delar.
- ▶ I upphandling av tjänster och byggtreprenader ska utvärderas om krav på socialt ansvarstagande kan ställas i enlighet med kommunens inköspolicy.
- ▶ SFAB ska i tillämpliga delar delta och arbeta med kommunens företagservice och NKI-mätningar samt delta i mötesformen Dukat Bord.
- ▶ SFAB ska erbjuda praktik/traineeplatser i sin verksamhet.
- ▶ SFAB ska ha kollektivavtal för sina anställda och arbeta för att anlita entreprenörer har kollektivavtal.
- ▶ Kommunens medarbetarpolicy ska gälla för bolaget och bolaget ska minst tillämpa samma regler som Strängnäs kommun avseende ersättning och regler för friskvård till medarbetare.

1.4.1.2 Verksamhetslokaler

- ▶ Verksamhetslokaler ska ha en tillräcklig hög grad av flexibilitet för att kunna möta förändrade verksamhetsbehov.

- ▶ SFAB är skyldigt att göra anpassningar inom angiven verksamhet för att över tid nå uppställda ekonomiska mål. Om anpassning avser avyttring eller extern uthyrning av lokal ska samråd om detta ske med kommunstyrelsen såsom ansvarig för kommunens fastighetsförsörjning och kommunens företrädare gentemot SFAB. Samråd sker genom att underlag tillställs kommunstyrelsen för beslut i frågan. Kommunstyrelsen kan även i samband med att hyresavtal sägs upp besluta att avyttring eller extern uthyrning kan ske. Marknads- och affärsmässiga villkor tillämpas.
- ▶ I det fall kommunens lokalbehov enbart kan tillgodoses genom extern förhyrning på den privata marknaden ska SFAB anskaffa sådan lokal för vidare uthyrning till kommunen. SFAB kan inte teckna hyreskontrakt med extern aktör på längre tid än 6 år om inte särskilda direktiv erhållits. Beslut om sådant direktiv fattas av kommunstyrelsen i varje enskilt fall.
- ▶ SFAB ska över tid hålla sig informerad om vilken samhällsviktig verksamhet som kommunen bedriver och i vilka lokaler det sker. På så sätt ska lokaler anpassas till att kunna tillgodoses med exempelvis el och vatten vid avbrott i normala försörjningsvägar.

1.4.1.3 Bostadsförsörjning

- ▶ SBAB ska aktivt delta i frågor som rör markförvärv och exploatering.
- ▶ SBAB ska verka för en god tillgänglighet för hyresgäster avseende kommunikations- och informationsteknik.
- ▶ SBAB ska bidra till att stärka kommunens utveckling genom att vara ett aktivt bolag som arbetar med köp, försäljning, nyproduktion och förädling av sitt fastighetsbestånd, erbjuda de boende ett varierat utbud av bostäder i olika faser i livet.
- ▶ SBAB ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. SBAB ska bevaka utvecklingen på bostadsmarknaden i kommunen utifrån den demografiska utvecklingen och föreslå lämpliga åtgärder/byggnation i syfte att åstadkomma en väl fungerande bostadsmarknad.
- ▶ Den sociala miljön i bostadsområdena ska särskilt uppmärksammas och SBAB ska aktivt verka för att skapa tillgänglighet, integration och trygghet. Bolaget ska skapa goda boendemiljöer för både unga och äldre.
- ▶ SBAB ska erbjuda, om kommunen begär det, upp till 30% av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand (nyuthyrning definieras som det uppsagda antal lägenheter SBAB hyr ut per år).
- ▶ SBAB:s verksamhet ska präglas av ett socialt ansvarstagande i allt arbete. SBAB ska arbeta aktivt för att motverka segregering och utanförskap. I detta ligger bland annat att särskilt beakta grupper med svag ställning på bostadsmarknadens möjlighet att erhålla bostad och att följa kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen. Detta ska ske i dialog och nära samverkan med berörda kommunala organ och de boende.
- ▶ Personer som uppbär försörjningsstöd eller etableringsersättning ska erbjudas förstahandskontrakt.
- ▶ "Sociala kontrakt" ska övergå till egna kontrakt efter två år om de sköts utan anmärkning, enligt bolagets beslutade uthyrningspolicy.
- ▶ SBAB ska aktivt bistå kommunen med att hitta bostäder till personer som enligt Bosättningslagen och som i förordning har anvisats kommunen.

1.4.2. Ekonomiska direktiv

1.4.2.1 Allmän inriktning

- ▶ SFAB ska bedriva verksamheten på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks av hyresintäkter.
- ▶ För att stärka SFAB koncernens långsiktiga betalningsförmåga ska soliditeten öka för att 2030 nå en nivå på 20 %.
- ▶ SFAB (moderbolag) ska uppnå en självfinansieringsgrad på minst 50 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar).
- ▶ SBAB ska uppnå en självfinansiering på 100 % för investeringar exklusive nyproduktion eller motsvarande större strategiska investeringar.
- ▶ En långsiktig ekonomisk plan med resultaträkningsplan, investerings- och finansieringsplan samt balansräkningsplan om 10 år ska tas fram årligen för respektive bolag och presenteras för ägarna.
- ▶ Eventuella utdelningskrav på SFAB fastställs årligen i samband med budget.
- ▶ Det årliga utdelningskravet på SBAB motsvarar den genomsnittliga statslåneräntan under föregående år plus 1 procentenhet räknat på tillskjutet kapital för betalning av aktier, dock högst hälften av bolagets resultat.
- ▶ All finansiering i SFAB ska samordnas med Strängnäs kommun. Vid intern finansiering ska villkoren vara affärsmässiga och en marknadsmässig låneavgift utgå. Vid extern finansiering kan borgen lämnas mot en marknadsmässig borgensavgift.
- ▶ Bolagens finansiering ska anpassas till den årliga limit för långfristiga lån som fastställs av kommunfullmäktige i samband med budget.
- ▶ Bolagens finansförvaltning ska följa de riktlinjer som anges i den finanspolicy som har fastställts av kommunfullmäktige.

1.4.2.2 Verksamhetslokaler

- ▶ SFAB ska vid nybyggnation av offentliga verksamhetslokaler avsätta 1 % av entreprenadpriset för konstnärlig utsmyckning. De avsatta medlen ska tillställas kultur- och fritidsnämnden för nämndens disposition och medlen öronmärks för aktuellt projekt.

1.4.3. Rapportering

Bolaget ska till moderbolaget lämna en halvårsrapport och en helårsrapport med beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna. Rapportering sker i samband med delårsbokslut och årsbokslut. I uppföljningen ska där så är möjligt presenteras trender över tid och jämförelser med andra.

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentanalys.

2. Granskningsresultat

2.1. Styrning

Revisionsfråga 1: Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?

2.1.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens styrning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Bolaget har beslutat om en affärsplan i enlighet med kommunens bolagspolicy.		Styrelsen fastställde 2021-09-23 en affärsplan för åren 2022-2026.
Styrelsen har beslutat om en årsbudget och flerårsplaner i enlighet med kommunens bolagspolicy.		Styrelsen fastställde 2021-09-23 budget för 2022 med prognos för 2023 och 2024.
Av budgeten ska kunna utläsas resultat- och balansbudget, investeringsplan och plan för finansiering.		Resultat- och balansbudget fastställdes av styrelsen 2021-09-23 enligt ovan och redovisar investeringsvolym samt nettoförändring av skuld efter ianspråktagande av tillgängligt/beräknat kassaflöde. Investeringsplan för 2020-2030 finns i bolagets Affärsplan 2022-2026.
Styrelsen har, i enlighet med ägardirektivet, beskrivit sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen.		Det finns viss koppling till de politiska prioriteringarna på olika platser i bolagets affärsplan. Exempel på detta är strategiska vägval avseende ekonomistyrning och digitalisering och fokusområden för ökad trygghet och medarbetarutveckling. Det saknas dock konkreta mål med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar.
Styrelsen har beslutat om en arbetsordning för styrelsen.		Styrelsen beslutade 2022-01-20 om en arbetsordning för styrelsen.
Styrelsen har beslutat om en VD-instruktion.		Styrelsen beslutade 2022-01-20 om en VD-instruktion.

 = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, = väsentlig avvikelse

Styrelsen fastställde 2021-09-23 en affärsplan för åren 2022-2026. Av affärsplanen framgår bolagets vision "tillsammans och med invånarnyttan i fokus, skapar vi framtidens hållbara kommun i hjärtat av Mälardalen". I affärsplanen finns även bolagets affärsidé "vi är en viktig aktör i syfte att göra Strängnäs kommun till en ännu attraktivare plats att bo, etablera och driva verksamhet i. Vi ska kännetecknas av god tillgänglighet med en hög servicegrad mot kunderna. Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga principer med hänsyn tagen till samhällsnyttan. Vi ska aktivt delta i kommunens utvecklingsarbete för att stärka attraktionskraften och skapa ännu bättre förutsättningar för tillväxt."

Av bolagets affärsplan framgår att ägardirektivet är utgångspunkten för affärsplanen och att syftet med densamma är att precisera de övergripande målen för bolagets verksamhet på kort och lång sikt. Affärsplanen utgår från fyra centrala perspektiv; hyresgäst, produkt, medarbetare och ekonomi. Inom de enskilda perspektiven fastställs övergripande mål med tillhörande indikatorer och mål för åren 2022-2026. Målen är konkreta och mätbara. Det finns en koppling mellan perspektiven och arbete med målen i Agenda 2030. Kopplat till varje perspektiv finns även ett antal fokusområden att arbeta med under 2022.

Av ägardirektivet framgår att *en långsiktig ekonomisk plan med resultaträkningsplan, investerings- och finansieringsplan samt balansräkningsplan* om 10 år ska tas fram årligen för respektive bolag och presenteras för ägarna. Bolaget har i affärsplanen en tioårig investeringsplan. Planer presenteras årligen för ägarna genom att en långsiktig/10-årig ekonomisk plan med resultaträknings-, investerings-, finansierings- samt balansräkningsplan skickas till Strängnäs kommun efter begäran.

2.1.1.1 Mål i ägardirektiven

Bolaget ges genom ägardirektiv ett stort antal uppdrag genom verksamhetsdirektiv och affärsplanen återger de verksamhetsdirektiv som bolaget har att följa. Såväl verksamhetsdirektiv som ekonomiska direktiv återges under rubriken verksamhetsdirektiv. Det finns en viss koppling mellan bolagets egna mål och målen i ägardirektiv. Bolaget har inte omvandlat alla ägardirektiv till egna mål. Bolaget har antagit två av de ekonomiska målen i ägardirektiven som egna mål:

- För att stärka SFAB koncernens långsiktiga betalningsförmåga ska soliditeten öka för att 2030 nå en nivå på 20 %.
- SFAB ska uppnå en självfinansieringsgrad på minst 50 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar).

Avseende soliditetsmålet finns i affärsplanen mål för soliditeten under åren 2022-2026. Av målen framgår att soliditeten ska vara 22% år 2022 för att sedan falla till 16% år 2026. Målet hanteras även genom prognoser/analyser på längre sikt i bolagets långtidsprognos där soliditeten antas vara 23 % år 2030. Vid tiden för granskningen pågår ett arbete med en ny långtidsprognos eftersom förutsättningarna kraftigt förändrats med ökade energipriser, räntekostnader, allmänna kostnadsökningar samt miljö- och hållbarhetsåtgärder. Bolaget har informerat ägaren om att ett ensidigt fokus på soliditeten saknar koppling till ränterisken och kommunens ökade lokalkostnader. Vi noterar att tidplanen för upprättandet och inlämnandet av långtidsprognosen till kommunens ekonomifunktion inte medger att planen behandlas av styrelsen men att det heller inte finns något sådant krav.

När det gäller målet för självfinansiering framgår att de årliga målen under perioden 2022-2026 varierar mellan 16 % och 70 %. Målet har enligt bolaget kopplats till kommunens investeringsplan. Bolaget uppger att det har efterlyst annat sätt att följa upp detta mål över tid då målet aldrig kommer att nås årligen.

2.1.1.2 Bidrag till kommunkoncernens måluppfyllelse

Av ägardirektivet framgår att bolaget ska beskriva sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen. De politiska prioriteringarna i flerårsplanen 2022-2024 är:

- ▶ Skolutveckling 2023 och samverkan för förbättrade kunskapsresultat och ökad likvärdighet
- ▶ Medborgardialog och utveckling av tjänster för en växande och inkluderande kommun
- ▶ Trygghet genom samverkan
- ▶ Stärka hälsa och livskvalitet hos äldre samt förebygga ohälsa hos barn, unga, vuxna och äldre
- ▶ Samverkan för minskad klimat- och miljöpåverkan
- ▶ Gemensamt ägarskap för näringslivsarbetet
- ▶ Långsiktigt hållbar tillväxt
- ▶ Kompetensförsörjning och arbetsmiljö
- ▶ Medarbetarskap genom medledarskap, tillit och kreativitet
- ▶ Aktiv ekonomistyrning
- ▶ Förstärka den digitala omställningen

Vi noterar att bolaget arbetar och satt upp målsättningar inom ramen för flera av de politiska prioriteringarna men att det inte finns någon tydlig koppling till kommunens politiska prioriteringar i bolagets affärsplan. Bolaget menar att målen i varierande grad är relevanta/påverkbara för bolagets verksamhet. I arbetet med affärsplan 2023 anger bolaget att det gjorts en anpassning till SKFAB:s affärsplan för att bättre synkronisera mål och perspektiv.

2.2. Intern kontroll

Revisionsfråga 2: Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?

2.2.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens uppföljning av verksamhet och ekonomi med utgångspunkt i de revisionskriterier som beskrivits ovan (se avsnitt 1.4). I tabell nedan har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Styrelsen har beslutat om delårsrapporter i enlighet med kommunens bolagspolicy.	●	Styrelsen beslutar om delårsrapport i tertial 2. Vi har tagit del av 2021 års delårsrapport.
Styrelsen har beslutat om en årsredovisning.	●	Styrelsen har 2022-02-24 beslutat om en årsredovisning för 2021.
Bolaget har i enlighet med ägardirektivet till moderbolaget lämnat en halvårsrapport (vid delårsbokslut) och en helårsrapport (vid årsbokslut) med beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna.	●	Bolaget upprättar helårsbokslut samt delårsbokslut (per 31 augusti). Vid granskningstillfället finns således ingen rapportering av ägardirektivet för 2022. Av rapporteringen från delårsbokslut 2022 saknas beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå ägardirektivet. I rapporteringen saknas återrapportering av verksamhetsdirektiv.
Styrelsen har beslutat om en bolagsstyrningsrapport i enlighet med kommunens bolagspolicy,	●	Styrelsen har 2023-02-23 beslutat om en bolagsstyrningsrapport för Strängnäs Fastighets AB/Strängnäs Bostad AB.

Av bolagsstyrningsrapporten framgår, i enlighet med bolagspolicyn, hur den interna kontrollen, både vad gäller uppfyllande av bolagets syfte, av ägardirektivet samt finansiell rapportering, är organiserad samt hur väl den interna kontrollen har fungerat under senaste räkenskapsåret.	●	Ja, bolagsstyrningsrapporten innehåller den information som bolagspolicyn kräver.
Av bolagsstyrningsrapporten framgår hur bolagets risker bedömts och följts upp.	●	Ja, i rapporten finns en beskrivning av hur riskerna bedömts och följts upp under året. Uppföljning och bedömningar av risker bedöms ha fungerat tillfredsställande.
Styrelsen har gjort en analys utifrån sannolikhet och konsekvens för att identifiera områden som kräver kontroll.	●	Ja, av internkontrollplanen framgår att riskerna värderats utifrån sannolikhet och konsekvens.
Styrelsen har beslutat om en internkontrollplan baserad på analys utifrån sannolikhet och konsekvens.	●	Ja, styrelsen beslutade 2021-12-09 om en internkontrollplan för 2022 baserad på en analys utifrån konsekvens och sannolikhet.
Styrelsen har efter verksamhetsåret följt upp resultatet av internkontrollplanen i den omfattning som fastställts i planen.	●	Uppföljning av internkontrollplanen 2022 ska enligt uppgift ske 2023-04-05.

● = ingen eller oväsentlig avvikelser, ● = viss avvikelser, ● = väsentlig avvikelser

Styrelsen har under verksamhetsåret haft 10 protokollförda möten och vi har tagit del av och läst styrelseprotokoll.

Styrelsen har 2023-02-23 beslutat om en bolagsstyrningsrapport för Strängnäs Fastighets AB/Strängnäs Bostad AB. Bolagsstyrningsrapporten innehåller den information som bolagspolicyn kräver. Av bolagsstyrningsrapporten framgår hur bolagets risker bedömts och följts upp.

Styrelsen har 2021-12-09 beslutat om en internkontrollplan för 2022 där riskernas orsak, bedömda sannolikhet och konsekvens framgår. Riskernas riskvärde redovisas inte i planen. Internkontrollplanen innehåller 37 risker. Internkontrollplanen innehåller uppgifter kring hur och med vilken frekvens som riskerna kontrolleras samt kring vilken funktion som ansvarar för risken eller kontroller av risken.

Uppföljning av internkontrollplanen 2022 ska enligt uppgift ske 2023-04-05. Uppföljning av internkontrollplanen har gjorts i samband med delårsrapporteringen 2022. Av uppföljningen framgår att totalt har 49 kontroller utförts under perioden januari - juni 2022, inom 29 olika riskområden. Vid dessa kontroller har sju avvikelser identifierats och handlingsplaner upprättats där det varit relevant. Avvikelserna omfattar anhöriglista, tre sent betalda leverantörsfakturor samt några temporärt för höga flexsaldon under året. Arbetet med kontrollerna har medfört att smärre brister har uppdagats som annars överhuvudtaget inte skulle ha uppmärksamats utan aktuell internkontroll. Upptäckta brister resulterar ofta i ändrade rutiner som i vissa fall reducerar enligt bolagets rapportering riskerna avsevärt. Inom några kontrollområden har kontroll ej genomförts enligt rutinerna. Även detta klassas som en avvikelse och rutinen har ändrats så att detta inte ska hända igen.

Ett fåtal kontroller är lite för sent utförda enligt fastslagen tidplan men detta bedöms inte påverka resultatet menligt. En ny "Kontroll av kontroller" har lagts till som en egen internkontroll för att löpande kontrollera att internkontrollerna utförs. Uppföljning av detta sker kvartalsvis. Bolagets egen bedömning är att internkontrollen är god och att det nya systematiska arbetsupplägget bedöms fylla sitt syfte.

Bolaget upprättar helårsbokslut samt delårsbokslut (per 31 augusti) i enlighet med bokslutsinstruktioner från Strängnäs kommun. Således sker ingen uppföljning av ägardirektivet i tertiäl 1 vilket enligt bolaget heller aldrig krävts eller efterfrågats från ägaren. I uppföljningen av ägardirektivet i tertiäl 2 2022 framgår avstämning av prognos för måluppfyllelse av de ekonomiska ägardirektiven. Bedömningen är i åiterrapporteringen att Ägardirektiven beräknas bli uppfyllda trots det ekonomiska resultatet. Lägre investeringsvolymmer samt och amortering i stället för nyupplåning bidrar till detta. I rapporteringen ingår dock inte någon med beskrivning av vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå ägardirektivet. I rapporteringen saknas även åiterrapporteringen av verksamhetsdirektiven.

2.3. Måluppfyllelse

Revisionsfråga 3: När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

2.3.1. Iakttagelser

Vi har översiktligt granskat styrelsens måluppfyllelse med utgångspunkt i styrelsens mål för verksamhet och ekonomi.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar
Fullmäktiges ekonomiska direktiv i ägardirektivet är uppfyllda.	●	Av uppföljningen av ägardirektiven 2022 framgår att de två ekonomiska direktiv som följs upp är uppfyllda. I ägardirektiven finns fler ekonomiska direktiv som inte lika tydligt följs upp. Bolaget uppger dock att direktiven har uppfyllts.
Styrelsen har, i enlighet med ägardirektivet, genomfört aktiviteter i syfte att uppnå ägardirektiven.	●	Av rapporteringen framgår inte tydligt vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå ägardirektiven. Ägaren har tidigare önskat att detta inte ska ingå i bolagets rapportering trots att det finns med i ägardirektivet.
Styrelsen har, i enlighet med ägardirektivet, i uppföljningen gjort en återkoppling till kommunstyrelsen avseende bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse.	●	Av rapporteringen framgår inte någon tydlig återkoppling till bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse.

● = ingen eller oväsentlig avvikelse, ● = viss avvikelse, ● = väsentlig avvikelse

Måluppfyllelse

Vi kan inte se att bolaget, i enlighet med ägardirektivet, i halvårsrapport och helårsrapport beskrivit vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna. Bolaget uppger att det tidigare skett en uppföljning av samtliga ägardirektiv till ägaren och lekmannarevisionen men att bolaget blivit ombedda att upphöra med denna till följd av redovisningens omfattning. I årsredovisningen framgår att bolaget fullt ut har arbetat i enlighet med givna direktiv och i bolagsstyrningsrapporten att bolaget bedöms ha

uppfyllt samtliga av kommunens ställda ägardirektiv och andra styrande dokument, ofta med god marginal.

Av rapporteringen framgår inte någon tydlig återkoppling till bolagskoncernens bidrag till måluppfyllelse. Beskrivning av genomförda och pågående åtgärder kopplade till måluppfyllelse sker i uppföljning av affärsplan till styrelsen tre gånger årligen. Bolaget menar att denna uppföljning behöver utvecklas så att informationen även når ägaren. Av granskningen framgår att kommunikation kring måluppfyllelse sker i andra forum än i den formella rapporteringen. Exempel på detta är styrelsens strategidagar där kommunikation med kommunstyrelsens ordförande har skett kring kommunens politiska prioriteringar samt de årliga ordförandedialogerna.

Av uppföljningen av bolagets affärsplan framgår att bolaget når 7 av 15 mål. För ett av målen, körda km inom SFAB, SBAB, finns vid uppföljningen inget resultat. Bolaget arbetar med fokusområden kopplade till målen i affärsplanen.

Ekonomi

Av uppföljningen av ägardirektiven 2022 framgår att för de två ekonomiska direktiv som följs upp¹ är målet avseende självfinansiering uppfyllt. Soliditetsmålet i ägardirektivet kan utvärderas först 2030. I bolagets affärsplan finns ett delmål för 2022 avseende soliditeten på 22 %. Bolagets soliditet år 2022 har ett utfall på 20,4 % vilket inte når upp till målet i affärsplanen. I ägardirektiven finns fler ekonomiska direktiv som inte lika tydligt följs upp. Bolaget uppger dock att samtliga ekonomiska direktiv 2022 är uppfyllda - något som även framgår av bolagsstyrningsrapporten.

Resultatet för moderbolaget efter finansiella poster för 2022 uppgick till -7 mnkr, vilket var 29,7 mnkr sämre än budget på 22,7 mnkr. Differensen uppges främst bero på ökade kostnader för räntor och energi tillsammans med ökad inflation.

Resultatet för koncernen efter finansiella poster för 2022 uppgick till 7,3 mnkr, vilket var 24,2 mnkr under budget på 31,5 mnkr.

2.4. Bedömning

Bolaget har beslutat om en affärsplan i enlighet med kommunens bolagspolicy. Vi bedömer att styrelsen har beslutat om mål och indikatorer i affärsplanen. Målen är konkreta och mätbara och ger enligt vår bedömning en god grund för att uppnå en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.

Vi bedömer att bolaget kan tydliggöra beskrivningen av sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen, vilket är ett krav i ägardirektivet.

Vi bedömer att styrelsen har gjort en analys utifrån sannolikhet och konsekvens och beslutat om en internkontrollplan. Riskerna följs upp i delårs- och årsrapportering. Vår bedömning är att den struktur som bolaget arbetar efter ger styrelsen förutsättningar att ha en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi.

¹ • För att stärka SFAB koncernens långsiktiga betalningsförmåga ska soliditeten öka för att 2030 nå en nivå på 20 %.

• SFAB (moderbolag) ska uppnå en självfinansieringsgrad på minst 50 % för investeringar (kassaflöde från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital/investeringar).

Vi bedömer att bolaget i huvudsak har arbetat i enlighet med ägardirektiv och bolagsordning men ser att uppföljningen, i halvårsrapport och helårsrapport, kan tydliggöras genom en uppföljning av samtliga ägardirektiv men ser samtidigt att omfattningen av en sådan redovisning skulle bli omfattande. Vi bedömer att uppföljningen även i enlighet med ägardirektivet bör beskriva vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå ägardirektiv samt resultaten av aktiviteterna. Styrelsen anger i årsredovisningen att bolaget fullt ut har arbetat i enlighet med givna direktiv, vi anser att uppföljningen kan stärkas för att ge en tydligare bild av hur detta har skett.

I granskningen noterar vi att ägaren gett bolaget signaler om att inte återrapporera uppföljning av ägardirektiv i enlighet med kraven i ägardirektivet. Vi anser därför att bolagets styrelse bör initiera en diskussion med ägaren om att tydliggöra hur ägaren önskar att bolaget ska följa upp verksamheten och rapportera till ägaren och uppmana ägaren att justera ägardirektivet i enlighet med detta.

Vår bedömning är att bolaget delvis nådde måluppfyllelse för verksamhet under 2022 då drygt hälften av målen i affärsplanen har uppnåtts i uppföljningen av 2022. Vi ser positivt på att bolaget arbetar med fokusområden kopplade till målen i affärsplanen.

Vi bedömer att bolaget delvis nått fullmäktiges mål avseende ekonomi baserat på de ekonomiska ägardirektiven. Vi bedömer vidare att styrelsens mål i affärsplanen avseende ekonomi delvis har uppnåtts. Vi noterar att moderbolagets resultat för 2022 underträffade budget.

3. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

I vår översiktliga granskning av bolagsstyrelsen i Strängnäs Fastighets AB med dotterbolag har vi inte hittat några väsentliga avvikelser. Vi bedömer därför att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelsen delvis når måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.</p>
Har styrelsen en tillräcklig intern kontroll över verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig intern kontroll.</p>
Når styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen delvis når måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi.</p> <p>Bedömningen påverkas av att bolagets uppföljning av mål i affärsplanen samt ägardirektiv bör tydliggöras i syfte att möjliggöra bedömning av måluppfyllelse.</p>

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi styrelsen att:

- ▶ Tydliggöra beskrivningen av bolagets bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål med särskilt fokus på kommunens politiska prioriteringar i flerårsplanen.
- ▶ Genomföra en tydlig uppföljning av bolagets ägardirektiv vid delårs- och årsbokslut.
- ▶ Initiera en diskussion med ägaren om att justera ägardirektivet avseende rapportering och uppföljning.

Strängnäs 17 mars 2023

Jakob Hallén
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Anders More
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY